

17/BG

WP260 rev.01

Работна група по член 29

Насоки относно прозрачността съгласно Регламент 2016/679

Приети на 29 ноември 2017 г.

Последно преработени и приети на 11 април 2018 г.

РАБОТНАТА ГРУПА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА ПРИ

ОБРАБОТВАНЕТО НА ЛИЧНИ ДАННИ,

създадена с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г.,

като взе предвид членове 29 и 30 от нея,

като взе предвид Правилника за дейността си,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Тази работна група беше създадена съгласно член 29 от Директива 95/46/ЕО. Тя е независим европейски консултативен орган по въпросите на защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот. Нейните задачи са описани в член 30 от Директива 95/46/ЕО и член 15 от Директива 2002/58/ЕО.

Секретариатът се осигурява от дирекция С (Основни права и гражданство на ЕС) на Европейската комисия, Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, В-1049 Брюксел, Белгия, офис № МО-59 02/013.

Уебсайт: http://ec.europa.eu/newsroom/article29/news.cfm?item_type=1358&tpa_id=6936

Съдържание

Въведение	4
Какво означава прозрачност	6
Елементи на прозрачността съгласно ОРЗД	7
<i>„Кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна“</i>	7
<i>„Ясен и прост език“</i>	9
<i>Предоставяне на информация на деца и други уязвими лица</i>	11
<i>„Писмено или по друг начин“</i>	13
<i>„...информацията може да бъде дадена устно“</i>	14
<i>„Безплатно“</i>	15
Информация, предоставяна на субекта на данни — членове 13 & 14	16
Съдържание.....	16
<i>„Необходимите мерки“</i>	16
<i>Срокове за предоставяне на информацията</i>	17
<i>Промени в информацията по членове 13 и 14</i>	19
<i>Срокове за уведомяване относно промени в информацията по членове 13 и 14</i>	20
<i>Механизми — формат на предоставянето на информация</i>	21
<i>Многопластов подход в цифрова среда и многопластови декларации/съобщения за поверителност</i>	22
<i>Многопластов подход в среда, различна от цифрова среда</i>	23
<i>Съобщения по методите „push“ и „pull“</i>	24
<i>Други видове „необходими мерки“</i>	25
<i>Информация относно профилиране и автоматизирано вземане на решения</i>	26
<i>Други въпроси — рискове, правила и гаранции</i>	27
Информация, свързана с по-нататъшно обработване	28
Средства за визуализация	30
<i>Икони</i>	30
<i>Механизми за сертифициране, печати и маркировки за защита на данните</i>	31
Упражняването на правата на субектите на данни	32
Изключения от задължението за предоставяне на информация	33
<i>Изключения от член 13</i>	33

<i>Изключения от член 14</i>	34
<i>Да се окаже невъзможно, несъразмерно големи усилия и сериозно затруднение при постигането на целите</i>	34
<i>„Да се окаже невъзможно“</i>	35
<i>Невъзможност да се предостави източникът на данните</i>	35
<i>„Несъразмерно големи усилия“</i>	36
<i>Сериозно затруднение при постигането на целите</i>	38
<i>Получаването или разкриването е изрично разрешено от правото</i>	39
<i>Поверителност по силата на задължението за опазване на професионална тайна</i>	40
Ограничения на правата на субекта на данни	40
Прозрачност и нарушения на сигурността на личните данни	41
Приложение	43

Въведение

1. С настоящите насоки Работната група по член 29 (WP29) предоставя практически съвети и тълкувателна помощ относно новото задължение за прозрачност по отношение на обработването на лични данни съгласно Общия регламент относно защитата на данните¹ („ОРЗД“). Съгласно ОРЗД прозрачността е всеобхватно задължение, което се прилага към три области с централно значение: 1) предоставянето на информация на субектите на данни, свързана с добросъвестното им обработване; 2) начините, по които администраторите комуникират със субектите на данни във връзка с техните права съгласно ОРЗД; и 3) начините, по които администраторите улесняват упражняването от страна на субектите на данни на техните права². Доколкото се изисква спазването на прозрачност по отношение на обработването на данни съгласно Директива (ЕС) 2016/680³, настоящите насоки се прилагат и за тълкуването на този принцип⁴. Както всички насоки на Работната група по член 29, и настоящите са предназначени да бъдат общоприложими и уместни за администраторите, независимо от секторните, отрасловите или регулаторните спецификации, които са специфични за всеки отделен администратор. В този смисъл в настоящите насоки не са разгледани всички нюанси и множеството променливи, които може да възникнат в контекста на задълженията относно прозрачността за конкретен сектор, отрасъл или регулирана област. Въпреки това настоящите насоки имат за цел да позволят на администраторите да разбират във висока степен тълкуванията на Работната група по член 29 относно това какво означават задълженията за прозрачност на практика и да посочат подхода за постигане на прозрачност, който Работната група по член 29 счита, че администраторите следва да приемат, като същевременно заложат в своите мерки за прозрачност принципа на добросъвестност и отчетност.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО.

² В настоящите насоки се установяват общите принципи по отношение на упражняването на правата на субектите на данни, а не се разглеждат конкретните механизми за всяко отделно право на субектите на данни, предвидено в ОРЗД.

³ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета.

⁴ Макар че прозрачността не е един от принципите, отнасящи се до обработването на лични данни, установени в член 4 от Директива (ЕС) 2016/680, в съображение 26 се посочва, че „всяко обработване на лични данни трябва да бъде законосъобразно, добросъвестно и прозрачно по отношение на засегнатите физически лица“.

2. Прозрачността е отдавна установена особеност на законодателството на ЕС⁵. Тя се отнася до изграждане на доверие в процесите, които засягат гражданите, като им се дава възможност да разбират и, ако е необходимо, да оспорват тези процеси. Прозрачността също така е изражение на принципа на добросъвестност по отношение на обработването на лични данни, заложен в член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Съгласно ОРЗД (член 5, параграф 1, буква а)⁶), в допълнение към изискванията данните да бъдат обработвани законосъобразно и добросъвестно, сега като основен аспект на тези принципи е включена и прозрачността⁷. Прозрачността е вътрешно присъща на принципа за добросъвестност и на новия принцип за отчетност съгласно ОРЗД. От член 5, параграф 2 следва също така, че администраторът трябва винаги да е в състояние да докаже, че личните данни са обработвани по прозрачен начин по отношение на субекта на данните⁸. Във връзка с това принципът на отчетност изисква прозрачност на операциите по обработване, така че администраторите да бъдат в състояние да докажат, че спазват задълженията си съгласно ОРЗД⁹.
3. В съответствие със съображение 171 от ОРЗД, когато обработването на данни вече е в ход към 25 май 2018 г., администраторът следва да гарантира, че то е приведено в съответствие с неговите задължения за прозрачност към 25 май 2018 г. (успоредно с всички други задължения съгласно ОРЗД). Това означава, че преди 25 май 2018 г. администраторите следва да проверят цялата предоставена на субектите на данни информация относно обработването на техните лични данни (например в декларации/съобщения за поверителност на личните данни и др.), за да гарантират, че спазват изискванията по отношение на прозрачността, които са разгледани в настоящите насоки. Когато се правят промени или допълнения към такава информация, администраторите следва ясно да съобщят на субектите на данни, че тези промени са били направени, за да се спазят изискванията на ОРЗД. Работната група по член 29 препоръчва такива промени или допълнения целенасочено да се

⁵ Член 1 от ДЕС се отнася до вземането на решения „при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близо до гражданите“; В член 11, параграф 2 се посочва, че „[и]нституциите поддържат открит, прозрачен и редовен диалог с представителните организации и гражданското общество“; а в член 15 от ДФЕС се посочва, наред с друго, че гражданите на Съюза имат право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, а от съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза се изисква да гарантират, че техните процедури са прозрачни.

⁶ „Личните данни са[:] обработвани законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин по отношение на субекта на данните“.

⁷ В Директива 95/46/ЕО прозрачността се предполага само в съображение 38 чрез изискването процесът на обработка на данните да бъде справедлив, но не е изрично упомената в еквивалентния член 6, параграф 1, буква а).

⁸ Член 5, параграф 2 от ОРЗД предвижда задължение за администраторите да доказват прозрачност (заедно с другите пет принципа, свързани с обработването на данни, установени в член 5, параграф 1) в съответствие с принципа на отчетност.

⁹ В член 24, параграф 1 е установено задължението на администраторите да въвеждат технически и организационни мерки, за да гарантират и да са в състояние да докажат, че обработването се извършва в съответствие с ОРЗД.

съобщават на субектите на данни, но минималното изискване е администраторите да предоставят публичен достъп до тази информация (например на своя уебсайт). Все пак, ако промените или допълненията са материалноправни или съществени, то в съответствие с точки 29—32 по-долу тези промени следва целенасочено да се съобщят на субекта на данни.

4. Когато администраторите спазват принципа на прозрачност, субектите на данни получават възможност да държат администраторите и обработващите лични данни отговорни и да упражняват контрол върху своите лични данни, например като предоставят или оттеглят своето информирано съгласие или като привеждат в действие своите права на субекти на данни¹⁰. Концепцията за прозрачност съгласно ОРЗД е по-скоро ориентирана към ползвателя, отколкото легалистична, и се реализира чрез конкретни практически изисквания към администраторите и обработващите лични данни, предвидени в редица членове. Практическите изисквания (относно информацията) са установени в членове 12—14 от ОРЗД. Качеството, достъпността и разбираемостта на информацията обаче са също толкова важни, колкото и действителното съдържание на информацията, свързана с прозрачността, която трябва да бъде предоставяна на субектите на данни.
5. Изискванията за прозрачност в ОРЗД се прилагат независимо от правното основание за обработването на данните и през целия жизнен цикъл на обработването им. Това става ясно от текста на член 12, който предвижда, че прозрачността се прилага на следните етапи от цикъла на обработване на данните:
 - преди или в началото на цикъла на обработване на данните, т.е. когато личните данни се събират от субекта на данните или се получават по друг начин;
 - през целия период на обработване, т.е. когато се комуникира със субектите на данни относно техните права; както и
 - на конкретни етапи в хода на обработването, например когато възникнат нарушения на сигурността на личните данни или в случай на съществени промени в начина на обработване.

Какво означава прозрачност

6. В ОРЗД не е дадено определение на понятието „прозрачност“. В съображение 39 от ОРЗД се дава информация относно значението и въздействието на принципа на прозрачност в контекста на обработването на данни:

¹⁰Вж. например заключението на генералния адвокат Cruz Villalon (9 юли 2015 г.) по делото *Vara* (дело С-201/14), точка 74: „това изискване за уведомяване на лицата, чиито лични данни се обработват, което гарантира прозрачност при всяко обработване, е още по-важно, доколкото то е условие за упражняване на правото на достъп до обработваните данни, уредено в член 12 от Директива 95/46, и на правото на възражение срещу обработването на същите данни, установено в член 14 от същата директива“.

„За физическите лица следва да е прозрачно по какъв начин отнасящи се до тях лични данни се събират, използват, консултират или обработват по друг начин, както и в какъв обхват се извършва или ще се извършва обработването на данните. Принципът на прозрачност изисква всяка информация и комуникация във връзка с обработването на тези лични данни да бъде лесно достъпна и разбираема и да се използват ясни и недвусмислени формулировки. Този принципа се отнася в особена степен за информацията, която получават субектите на данни за самоличността на администратора и целите на обработването, и за допълнителната информация, гарантираща добросъвестно и прозрачно обработване на данните по отношение на засегнатите физически лица и тяхното право да получат потвърждение и уведомление за съдържанието на свързани с тях лични данни, които се обработват...“

Елементи на прозрачността съгласно ОРЗД

7. Основните членове, свързани с прозрачността в ОРЗД, се намират в глава III (Права на субекта на данни), тъй като те се прилагат за правата на субектите на данни. В член 12 са установени общите правила, които се прилагат за: предоставянето на информация на субектите на данни (съгласно членове 13 и 14); комуникациите със субектите на данни във връзка с упражняването на техните права (съгласно членове 15 — 22); и комуникации във връзка с нарушения на сигурността на личните данни (член 34). По-специално, в член 12 е предвидено изискване въпросните информация или комуникации да съответстват на следните правила:

- те трябва да бъдат в кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма (член 12, параграф 1);
- трябва да се използва ясен и прост език (член 12, параграф 1);
- изискването за ясен и прост език е от особено значение, когато се предоставя информация на деца (член 12, параграф 1);
- тя трябва да се предоставя писмено *„или по друг начин, включително, когато е целесъобразно, с електронни средства“* (член 12, параграф 1);
- когато субектът на данните е поискал това, тя може да бъде дадена устно (член 12, параграф 1); и
- по принцип тя трябва се предоставя безплатно (член 12, параграф 5).

„Кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна“

8. Изискването предоставянето на информация и комуникацията със субектите на данни да се извършва в „кратка и прозрачна“ форма означава, че администраторите следва да представят информацията/комуникацията ефикасно и сбито, за да се избегне информационна умора. Информацията трябва да бъде ясно разграничена от друга информация, която не е свързана с поверителността, като например договорни клаузи или условия за използване. В онлайн контекст използването на многопластови

декларации/съобщения за поверителност ще позволи на субекта на данни да се прехвърли на конкретен раздел на декларацията/съобщението, с който иска незабавно да се запознае, вместо да трябва да преглежда голям обем текст в търсене на конкретни въпроси.

9. Изискването информацията да бъде „разбираема“ означава, че тя трябва да се разбира от средния член на аудиторията, за която е предназначена. Разбираемостта е тясно свързана с изискването за използване на ясен и прост език. Отговорният администратор ще познава хората, за които събира информация, и може да използва тези знания, за да прецени какво е вероятно да разбере тази аудитория. Така например, администратор, който събира личните данни на работещи специалисти, може да предположи, че степента на разбиране на неговата аудитория е по-висока, отколкото тази, с която работи администратор, събиращ личните данни на деца. Ако администраторите не са сигурни относно степента на разбираемост и прозрачност на информацията и ефективността на интерфейсите/съобщенията/политиките и т.н., насочени към ползвателите, те могат да ги изпробват например чрез механизми като групи на ползвателите, тестване на четивността, формални и неформални взаимодействия и диалог с групи от съответния сектор, групи за защита на потребителите и регулаторни органи, когато е уместно.
10. Основен въпрос във връзка с принципа на прозрачност, очертан в тези разпоредби, е това, че субектите на данни следва да са в състояние предварително да определят какви са обхватът и последствията от обработването и че те не трябва да бъдат изненадани по-късно от начините, по които са били използвани личните им данни. Това е важен аспект също така на принципа на добросъвестност съгласно член 5, параграф 1 от ОРЗД и всъщност той е свързан със съображение 39, където се посочва, че „[ф]изическите лица следва да бъдат информирани за рисковете, правилата, гаранциите и правата, свързани с обработването на лични данни...“. По-конкретно, позицията на Работната група по член 29 във връзка с обработване на данни със сложен, технически или непредвиден характер е, че администраторите, в допълнение към информацията, предписана в членове 13 и 14 (разгледана по-нататък в настоящите насоки), следва отделно и по недвусмислен начин да посочат какви ще бъдат най-важните *последствия* от обработването на данните: с други думи, какво въздействие върху субекта на данните ще има на практика конкретното обработване, посочено в декларацията/съобщението за поверителност на личните данни? В съответствие с принципа на отчетност и съгласно съображение 39, администраторите следва да оценяват дали съществуват конкретни рискове за физическите лица, свързани с такъв вид обработване, които следва да бъдат съобщени на субектите на данни. Това може да допринесе за осигуряването на преглед на видовете обработване, които биха могли да окажат най-голямо въздействие върху основните права и свободи на субектите на данни по отношение на защитата на техните лични данни.
11. Елементът „лесно достъпни“ означава на субекта на данните да не му се налага да търси информацията; той трябва незабавно да разбира къде и как може да получи

достъп до нея, например като въпросната информация му се предоставя директно, чрез препратка, чрез ясно обозначаване на въпросната информация или като отговор на нормално формулиран въпрос (например в многопластова онлайн декларация/съобщение за поверителност, в рубриката „Често задавани въпроси“, чрез контекстуални изскачащи прозорци, които се активират, когато субектът на данни попълва онлайн формуляр, или в интерактивен цифров контекст чрез интерфейс за чатбот и т.н. Тези механизми са разгледани допълнително по-долу, включително в точки 33 — 40).

Пример

Всяка организация, която поддържа уебсайт, следва да публикува на него декларация/съобщение за поверителност на личните данни. На всяка страница на уебсайта трябва да се вижда ясно директна препратка към тази декларация/съобщение, която да е означена с общоприето понятие (като например „Декларация за поверителност“, „Политика за поверителност“ или „Съобщение за защита на личните данни“). Разположение или цветови схеми, които правят текста или препратката по-малко забележими или трудни за откриване на уебсайта, не се считат за лесно достъпни.

Когато става дума за приложения, необходимата информация също трябва да бъде предоставена от онлайн магазина преди изтеглянето. След инсталиране на приложението информацията все още трябва да бъде лесно достъпна от самото приложение. Един от начините да се спази това изискване е да се гарантира, че до информацията винаги може да се достигне с не повече от две движения (например чрез включване на функция „Поверителност“/„Защита на данните“ в менюто на приложението). В допълнение, въпросната информация за поверителност следва да е специфична за конкретното приложение и не трябва да бъде просто общата политика за поверителност на дружеството, което притежава приложението или го предоставя на разположение на обществеността.

Работната група по член 29 препоръчва като най-добра практика на етапа на събиране на лични данни в онлайн контекст да се предоставя препратка към декларацията/съобщението за поверителност или тази информация да се предоставя на същата страница, на която се събират личните данни.

„Ясен и прост език“

12. При информацията *в писмена форма* (и когато писмена информация се предава устно или чрез аудио/аудиовизуални методи, включително за субекти на данни с нарушено

зрение) трябва да бъдат следвани най-добрите практики за писане на ясни текстове¹¹. Подобно изискване относно езика (за „прост, разбираем език“) е използвано по-рано в законодателството на ЕС¹² и също така се посочва изрично в контекста на съгласието, предвидено в съображение 42 от ОРЗД¹³. Изискването за ясен и прост език означава, че информацията следва да се предоставя във възможно най-опростена форма, като се избягват сложни изречения и езикови структури. Информацията трябва да бъде конкретна и еднозначна; тя не трябва да бъде формулирана по абстрактен или двусмислен начин или да оставя място за различни интерпретации. По-специално целите и правното основание за обработването на личните данни трябва да бъдат ясно посочени.

Примери за лоши практики

Следните изрази не са достатъчно ясни относно целите на обработването на данни:

- *„Ние може да използваме Вашите лични данни за разработването на нови услуги“* (тъй като не е ясно в какво се състоят „услугите“ и как данните ще помогнат за разработването им);
- *„Ние може да използваме Вашите лични данни за целите на научни изследвания“* (тъй като не е ясно за какъв вид „научни изследвания“ става дума); и
- *„Ние може да използваме Вашите лични данни, за да Ви предлагаме персонализирани услуги“* (тъй като не става ясно какво означава „персонализирани“).

Примери за добри практики¹⁴

- *„Ще съхраняваме историята на Вашето пазаруване и ще използваме данни относно продуктите, които сте купували преди, за да Ви предлагаме други продукти, за които смятаме, че също представляват интерес за Вас.“* (ясно е какви видове данни ще бъдат обработвани, че субектът на данните ще бъде обект на целенасочени реклами за продукти и че неговите данни ще бъдат използвани за тази цел);

¹¹ Вж. публикацията „Как да пишем ясно“ („How to Write Clearly“) на Европейската комисия (2011 г.), достъпна на адрес: <https://publications.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/c2dab20c-0414-408d-87b5-dd3c6e5dd9a5>.

¹² Член 5 от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

¹³ В съображение 42 се посочва, че следва да бъде осигурена предварително съставена от администратора декларация за съгласие в разбираема и лесно достъпна форма, на ясен и прост език, която не следва да съдържа неравноправни клаузи.

¹⁴ Изискването за прозрачност съществува напълно независимо от изискването за администраторите да гарантират, че съществува подходящо правно основание за обработването на данни съгласно член 6.

- *„Ще съхраняваме и анализираме информацията относно последните Ви посещения на уебсайта ни и това кои от разделите му сте разгледали, за да разберем как хората използват нашия уебсайт, така че да можем да го направим по-интуитивен“* (ясно е какъв вид данни ще бъдат обработвани, както и видът на анализа, който администраторът ще извършва); и
- *„Ще съхраняваме записи за статиите на нашия уебсайт, на които сте кликували, и ще използваме тази информация, за да насочваме към Вас реклами на уебсайта, свързани с Вашите интереси, които сме установили въз основа на прочетените от Вас статии.“* (ясно е за какво се отнася персонализацията и как са установени интересите, които се приписват на субекта на данните).

13. Формулировки с оценъчен характер като „може“, „би могло“, „някои“, „често“ и „възможно“ също трябва да се избягват. Когато администраторите изберат да използват неопределен изказ, те трябва да могат да докажат, в съответствие с принципа на отчетност, защо употребата на такъв изказ не може да бъде избегната и как това не накърнява добросъвестността на обработването. Абзаците и изреченията трябва да са добре структурирани, като се използват подточки и тирета, за да се означат йерархичните връзки. Текстът трябва да бъде в деятелен вместо в страдателен залог, а прекомерното използване на съществителни имена трябва да се избягва. Информацията, предоставена на субекта на данните, не трябва да съдържа прекалено легалистичен, технически или специализиран език или терминология. Когато информацията е преведена на един или повече други езици, администраторът трябва да се увери, че всички преводи са точни и че фразеологията и синтаксисът имат смисъл на другия(ите) език(ици), така че не се налага преведеният текст да бъде разчитан или превеждан отново. (Превод на един или повече други езици трябва да се предостави, когато адресати¹⁵ на администратора са субекти на данни, говорещи тези езици.)

Предоставяне на информация на деца и други уязвими лица

14. Когато адресати на администратора са деца¹⁶ или когато той е или трябва да е наясно, че неговите стоки/услуги се използват предимно от деца (включително когато администраторът разчита на съгласието на детето)¹⁷, администраторът трябва да

¹⁵ Така например, когато администраторът поддържа уебсайт на въпросния език и/или предлага специфични функции за дадена държава и/или улеснява плащането на стоки или услуги във валутата на конкретна държава членка, това може да са индикации, че администраторът е насочен към субекти на данни от дадена държава членка.

¹⁶ В ОРЗД не е дадено определение на понятието „дете“, но Работната група по член 29 признава, че в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето, която е ратифицирана от всички държави — членки на ЕС, дете е човешко същество на възраст под 18 години.

¹⁷ Т.е. става дума за деца на 16-годишна възраст или по-възрастни (или когато в съответствие с член 8, параграф 1 от ОРЗД в националното право на държава членка е предвидена конкретна възраст в диапазона между 13 и 16

гарантира, че речникът, тонът и стилът на използвания език са подходящи и в съзвучие с езика на децата, така че детето адресат на информацията да разпознае, че посланието/информацията са насочени към него¹⁸. Полезен пример за езика, ориентиран към децата, използван като алтернатива на оригиналния правен език, може да се намери в „Конвенцията на ООН за правата на детето на съобразен с децата език“¹⁹.

15. Позицията на Работната група по член 29 е, че прозрачността е самостоятелно право, което се прилага в еднаква степен както за децата, така и за възрастните. Работната група по член 29 подчертава по-специално, че в ситуация, за която се прилага член 8 от ОРЗД, децата не губят правата си на прозрачност като субекти на данни, само защото съгласието е дадено или разрешено от носещия родителска отговорност за детето. Въпреки че такова съгласие в много случаи се дава или разрешава еднократно от носещия родителска отговорност за детето, едно дете (както всеки друг субект на данни) има постоянно право на прозрачност през целия период на правоотношението си с администратора. Това е в съответствие с член 13 от Конвенцията на ООН за правата на детето, който гласи, че детето има право на свобода на изразяване на мнение, което включва свободата да търси, получава и предава информация и идеи от всякакъв вид²⁰. Важно е да се отбележи, че макар че в член 8 се предвижда даване на съгласие от името на детето, когато то е под определена възраст²¹, в него *не се предвижда* мерките за прозрачност да бъдат насочени към носещия родителска отговорност за детето, който дава такова съгласие. Поради това администраторите имат задължение да гарантират, в съответствие със специалното упоменаване на мерките за прозрачност, насочени към деца, в член 12, параграф 1 (подкрепено от съображения 38 и 58), че когато техни адресати са деца или те са наясно, че техните стоки или услуги се използват предимно от деца на училищна възраст, всяка информация и комуникация се предават на ясен и прост език или чрез средства, които са лесноразбираеми за детето. За да се избегнат съмнения обаче, Работната група по член 29 признава, че при много малки деца или деца на предучилищна възраст мерките за прозрачност могат да бъдат насочени и към носещите родителска отговорност за детето, тъй като в повечето случаи тези деца няма да разберат дори най-основните послания в писмена или друга форма относно прозрачността.

години за даване на съгласие по предложение за предоставяне на услуги на информационното общество — деца, които са достигнали определената на национално равнище възраст за съгласие).

¹⁸ В съображение 38 се посочва, че „[н]а децата се полага специална защита на личните данни, тъй като те не познават достатъчно добре съответните рискове, последици и гаранции, както и своите права, свързани с обработването на лични данни“. В съображение 58 се посочва, че „[к]ато се има предвид, че на децата се полага специална защита, когато обработването е насочено към дете, всяка информация и комуникация следва да се предоставя с ясни и недвусмислени формулировки, които да бъдат лесноразбираеми за детето“.

¹⁹ <https://www.unicef.org/rightsite/files/uncrcchildfriendlylanguage.pdf>

²⁰ Член 13 от Конвенцията на ООН за правата на детето гласи: „Детето има право на свобода на изразяване на мнение. Това право включва свободата да търси, да получава и да разпространява сведения и идеи от всякакъв вид, независимо от границите, било устно, писмено, печатно или като произведение на изкуството или чрез каквото и да е друго средство по избор на детето.“

²¹ Вж. бележка под линия 17 по-горе.

16. Също така, ако администраторът е наясно, че неговите стоки/услуги се ползват от (или са насочени към) други уязвими членове на обществото, включително хора с увреждания или хора, които може да изпитват затруднения по отношение на достъпа до информация, уязвимостта на такива субекти на данни трябва се взема предвид от администратора при оценката му за това как да се гарантира, че той спазва своите задължения във връзка с прозрачността по отношение на тези субекти на данни²². Това се отнася до необходимостта администраторът да прецени вероятната степен на разбиране на своята аудитория, както беше обсъдено по-горе в точка 9.

„Писмено или по друг начин“

17. Съгласно член 12, параграф 1 положението по подразбиране относно предоставянето на информация или комуникацията със субектите на данни е, че информацията е в писмена форма²³. (В член 12, параграф 7 се предвижда също така, че информацията може да бъде предоставена в комбинация със стандартизирани икони, като този въпрос е разгледан в раздела относно средствата за визуализация в точки 49 — 53). В ОРЗД обаче се допуска използването и на други, неуточнени „начини“, включително електронни средства. Позицията на Работната група по член 29 по отношение на писмените електронни средства е, че когато администраторът поддържа (или осъществява дейност, частично или изцяло, чрез) уебсайт, тя препоръчва да се използват многопластови декларации/съобщения за поверителност, които позволяват на посетителите на уебсайта да се насочват към определени аспекти на съответната декларация или съобщение за поверителност, които представляват най-голям интерес за тях (вж. повече информация относно декларациите/съобщенията за поверителност в точки 35 — 37)²⁴. Независимо от това цялата информация, насочена към субектите на данни, трябва да им бъде предоставена на едно място или в един пълен документ (в цифров формат или на хартиен носител), които да бъдат лесно достъпни за субектите на данни, ако те искат да разгледат цялата засягаща ги информация. Важно е да се отбележи, че многопластовият подход не се ограничава само до писмените електронни средства за предоставяне на информация на субектите на данни. Както е разгледано в точки 35 — 36 и 38 по-долу, подходът за предоставяне на структурирана в пластове информация на субектите на данните може да бъде използван и като се прилага комбинация от *методи* за осигуряване на прозрачност по отношение на обработването.
18. Разбира се, използването на многопластови декларации/съобщения за поверителност не е единственият печатен електронен способ, който може да се прилага от

²² Например в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания е предвидено изискването да се предоставят подходящи форми на помощ и подкрепа за хора с увреждания с оглед улесняване достъпа им до информация.

²³ В член 12, параграф 1 се споменава „езикът“ и се посочва, че информацията се предоставя писмено или по друг начин, включително, когато е целесъобразно, с електронни средства.

²⁴ Признаването от страна на Работната група по член 29 на предимствата на многопластовите съобщения вече беше отбелязано в Становище 10/2004 относно по-добре хармонизирани разпоредби в областта на информацията и Становище 02/2013 относно приложения за интелигентни устройства.

администраторите. Други електронни средства включват контекстуални изскачащи съобщения на принципа „точно навреме“, 3D съобщения, появяващи се при докосване или задържане върху обекта, и информационни табла относно поверителността. Електронните средства, различни от писмените, които могат да бъдат използвани *в допълнение* към многопластова декларация/съобщение, могат да включват видеоклипове и гласови съобщения за смартфони и интернет на предметите²⁵. „Другите начини“, които не са непременно електронни, могат да включват например карикатури, инфографики или диаграми. Когато информацията, свързана с прозрачността, е насочена конкретно към деца, администраторите следва да разгледат какви видове мерки могат да бъдат особено леснодостъпни за детето (такива могат да бъдат например, наред с друго, комикси/карикатури, пиктограми, анимация и др.).

19. От съществено значение е избраният метод или методи за предоставяне на информация да бъдат подходящи за конкретните обстоятелства, т.е. за начина, по който си взаимодействат администраторът и субектът на данни, или начина, по който се събира информацията за субекта на данни. Така например, предоставянето на информация само в писмена електронна форма, като онлайн декларация/съобщение за поверителност, може да не е подходящо/приложимо, когато устройството, което събира лични данни, няма екран (например устройства с интернет на предметите/интелигентни устройства) за достъп до уебсайта/показване на такава информация в писмена форма. В такива случаи следва да се разгледат подходящи алтернативни *допълнителни* начини, например предоставяне на декларацията/съобщението за поверителност в наръчници с инструкции на хартиен носител или предоставяне на URL адрес на уебсайт (т.е. конкретната страница на уебсайта), на който може да бъде намерена декларацията/съобщението за поверителност, в инструкциите на хартиен носител или в опаковката. Информацията може да бъде предоставена допълнително също и като аудиозапис (устно), ако устройството без екран има възможности за възпроизвеждане на звук. Работната група по член 29 вече е отправила препоръки във връзка с прозрачността и предоставянето на информация на субектите на данни в своето Становище относно последните разработки в сферата на интернет на предметите²⁶ (като например използването на кодове QR, отпечатани върху свързани към интернет предмети, така че при сканиране кодът QR да показва необходимата информация по отношение на прозрачността). Тези препоръки продължават да бъдат приложими съгласно ОРЗД.

„...информацията може да бъде дадена устно“

20. В член 12, параграф 1 специално е предвидено, че информацията може да бъде дадена устно на даден субект на данни, ако той е поискал това, при условие че идентичността му е доказана с други средства. С други думи, използваните средства

²⁵ Тези варианти на електронни средства са само примерни и администраторите могат да разработят нови новаторски методи, за да се спази член 12.

²⁶ Становище 8/2014 на Работната група по член 29, прието на 16 септември 2014 г.

не трябва да се основават само на обикновено твърдение на дадено лице, че то е личността с посоченото конкретно име, а трябва да позволяват на администратора да провери идентичността на субекта на данни с достатъчна степен на сигурност. Изискването за проверка на идентичността на субекта на данни, преди да му бъде дадена информация устно, се отнася само до информацията, свързана с упражняването от страна на конкретните субекти на данни на техните права по членове 15 — 22 и 34. Това условие за устното предоставяне на информация не може да се прилага за предоставянето на обща информация относно поверителността, както е посочено в членове 13 и 14, тъй като информацията, изисквана съгласно членове 13 и 14, трябва да бъде достъпна и за *бъдещи* ползватели/клиенти (чиято идентичност администраторът не е в състояние да провери). Следователно информацията, която трябва да бъде предоставена съгласно членове 13 и 14, може да бъде предоставена устно, без администраторът да изисква доказване на идентичността на субекта на данните.

21. Устното предоставяне на информацията, която се изисква съгласно членове 13 и 14, не означава непременно информацията да се предоставя устно от едно лице на друго (т.е. лично или по телефона). В допълнение към информацията в писмена форма може да се предоставя автоматизирана устна информация. Тази възможност може да се прилага например за лица с нарушено зрение, при взаимодействие с доставчици на услуги на информационното общество или в контекста на интелигентни устройства без екран, както е посочено в точка 19 по-горе. Когато администраторът е избрал да предоставя информация на субекта на данни устно или когато субектът на данни иска дадена информация или комуникации да му бъдат предоставяни устно, позицията на Работната група по член 29 е, че администраторът трябва да предостави възможност на субекта на данни за многократно изслушване на предварително записани съобщения. Това е наложително, когато искането за устно предоставяне на информация се отнася до лица с нарушено зрение или други субекти на данни, които може да изпитват затруднения по отношение на достъпа до или разбирането на информация в писмена форма. Освен това администраторът следва да гарантира, че разполага със запис и може да докаже (с цел да спази изискването за отчетност): i) че е получил искане за устно предоставяне на информация, ii) метода, по който е била проверена идентичността на субекта на данни (когато е приложимо — вж. по-горе в точка 20), и iii) факта, че е информацията е предоставена на субекта на данни.

„Безплатно“

22. Съгласно член 12, параграф 5²⁷ администраторите по принцип не могат да налагат на субектите на данни такси за предоставянето на информацията по членове 13 и 14 или за комуникациите и действията, извършени съгласно членове 15 — 22 (относно правата на субектите на данни) и член 34 (съобщаване на субекта на данните за

²⁷ Текстът му гласи, че „[и]нформацията по членове 13 и 14 и всяка комуникация и действия по членове 15 — 22 и член 34 се предоставят безплатно.

нарушения на сигурността на личните данни)²⁸. Този аспект на прозрачността означава също така, че всяка информация, предоставяна съгласно изискванията за прозрачност, не може да бъде обвързана с финансови сделки, например плащане или закупуване на услуги или стоки²⁹.

Информация, предоставяна на субекта на данни — членове 13 & 14

Съдържание

23. В ОРЗД са описани категориите информация, които трябва да бъдат предоставени на субекта на данни по отношение на обработването на неговите лични данни, когато те се събират от субекта на данни (член 13) или се получават от друг източник (член 14). В **таблицата в приложението** към настоящите насоки са обобщени категориите информация, която трябва да бъде предоставена съгласно членове 13 и 14. В нея са разгледани също така естеството, обхватът и съдържанието на тези изисквания. От съображения за яснота, позицията на Работната група по член 29 е, че няма разлика между статута на информацията, която трябва да бъде предоставена съгласно параграфи 1 и 2 съответно на членове 13 и 14. Цялата информация в тези параграфи е от еднакво значение и трябва да бъде предоставена на субекта на данните.

„Необходимите мерки“

24. Освен съдържанието, важни са също така формата и начинът, по който необходимата информация по членове 13 и 14 следва да се предоставя на субекта на данни. Съобщението, съдържащо такава информация, често се нарича съобщение за защита на личните данни, съобщение за поверителност, политика за поверителност, декларация за поверителност или съобщение за добросъвестно обработване на личните данни. В ОРЗД не са предписани формата и механизмите, в съответствие с които такава информация следва да бъде предоставяна на субекта на данните, но е ясно определено, че администраторът е отговорен да предприеме „необходимите мерки“ във връзка с предоставянето на изискваната информация за целите на прозрачността. Това означава, че администраторът трябва да вземе предвид всички обстоятелства, свързани със събирането и обработването на данни, когато взема решение за подходящите механизми и формат за предоставянето на информация. По-специално, необходимите мерки трябва да бъдат оценени в контекста на опита на

²⁸ Въпреки това, съгласно член 12, параграф 5 администраторът може да наложи разумна такса, когато например искане на субект на данни във връзка с информацията по членове 13 и 14 или правата по членове 15 — 22 или член 34 е прекомерно или явно неоснователно. (Отделно от това, във връзка с правото на достъп съгласно член 15, параграф 3 администраторът може да наложи разумна такса въз основа на административните разходи за всяко допълнително копие на личните данни, поискано от субекта на данните).

²⁹ За илюстрация, ако личните данни на субекта се събират във връзка с покупка, информацията, която се изисква съгласно член 13, следва да бъде предоставена преди извършване на плащането и в момента, в който се събира информацията, а не след сключването на сделката. По същия начин обаче, когато на субекта на данни се предоставят безплатни услуги, информацията по член 13 трябва да бъде предоставена преди, а не след регистрацията, тъй като съгласно член 13, параграф 1 се изисква информацията да бъде предоставена „в момента на получаване на личните данни“.

ползвателите на продукта/услугата. Това означава да се вземат предвид използваното устройство (ако е приложимо), естеството на интерфейсите за ползвателите/взаимодействията на ползвателите с администратора („опитностите“ на ползвателя) и ограниченията, до които водят тези фактори. Както е отбелязано по-горе в точка 17, в случай че администраторът има присъствие в интернет, Работната група по член 29 отправя препоръка да се предоставя многопластова онлайн декларация/съобщение за поверителност.

25. За да се спомогне за откриването на най-подходящите механизми за предоставяне на информацията, администраторите могат да решат да изпробват различни механизми, преди да ги пуснат в употреба, като ги подложат на изпитвания от страна на ползватели (например т.нар. „хол-тестове“ (тестване в зала с неутрална аудитория) или други стандартизирани тестове за четивност или достъпност), за да получат обратна връзка относно това, доколко достъпна, разбираема и лесна за използване от ползвателите е предложената мярка. (Вж. също допълнителните коментари относно други механизми за извършване на тестове от ползвателите в точка 9 по-горе). Документирането на този подход следва също така да помогне на администраторите да изпълняват задълженията си за отчетност, като покажат как избраният инструмент/подход за предаване на информацията е най-подходящ при дадените обстоятелства.

Срокове за предоставяне на информацията

26. В членове 13 и 14 е определена информацията, която трябва да бъде предоставена на субекта на данни на началния етап от цикъла на обработване³⁰. Член 13 се прилага за сценария, когато данните се събират от субекта на данни. Това включва лични данни, които:

- субектът на данни предоставя съзнателно на администратора (например когато попълва онлайн формуляр); или
- администраторът събира от субекта на данни чрез наблюдение (например с помощта на устройства за автоматично събиране на данни или софтуер за записване на данни, като камери, мрежово оборудване, Wi-Fi проследяване, RFID или други видове датчици).

Член 14 се прилага за сценария, когато данните не са получени от субекта на данни. Това включва лични данни, които администраторът е получил от източници като:

- администратори — трети страни;

³⁰ Съгласно принципите на добросъвестност и ограничение на целите организацията, която събира личните данни от субекта на данните, следва винаги да посочва целите на обработването в момента на събирането им. Ако целта включва създаването на лични данни, извлечени чрез заключение, целта на създаването и по-нататъшното обработване на такива извлечени лични данни, както и категориите извлечени данни, които се обработват, трябва винаги да се съобщават на субекта на данните в момента на събирането или преди по-нататъшното им обработване за нова цел в съответствие с член 13, параграф 3 или член 14, параграф 4.

- общественодостъпни източници;
- информационни брокери; или
- други субекти на данни.

27. Що се отнася до сроковете за предоставяне на тази информация, своевременното ѝ предоставяне е важен елемент от задължението за прозрачност и от задължението за добросъвестно обработване на данните. Когато се прилага член 13, съгласно разпоредбата на член 13, параграф 1 информацията трябва да се предоставя „в момента на получаване на личните данни“. При косвено получени лични данни по член 14 сроковете, в които изискваната информация трябва да се предостави на субекта на данни, са посочени в член 14, параграф 3, букви а) — в), както следва:

- общото изискване е информацията да бъде предоставена в „разумен срок“ след получаването на личните данни и не по-късно от един месец след това, „като се отчитат конкретните обстоятелства, при които личните данни се обработват“ (член 14, параграф 3, буква а).
- Едномесечният срок на общо основание, предвиден в член 14, параграф 3, буква а), може допълнително да бъде ограничен съгласно член 14, параграф 3, буква б)³¹, където се предвижда ситуация, при която данните се използват за връзка със субекта на данните. В такъв случай информацията трябва да бъде предоставена най-късно при осъществяване на първия контакт със субекта на данните. Ако първият контакт бъде осъществен преди изтичането на едномесечния срок след получаване на личните данни, то тогава информацията трябва да бъде предоставена *най-късно* при осъществяване на първия контакт със субекта на данните, независимо от това, че не е изтекъл един месец от момента на получаването на данните. Ако първият контакт със субекта на данните бъде осъществен повече от един месец след момента на получаването на личните данни, тогава продължава да се прилага член 14, параграф 3, буква а), така че информацията по член 14 трябва да бъде предоставена на субекта на данните най-късно до един месец след получаването им.
- Едномесечният срок на общо основание, предвиден в член 14, параграф 3, буква а), може да бъде ограничен също и съгласно член 14, параграф 3, буква в)³², където се предвижда ситуация, при която данните се разкриват пред друг получател (независимо дали е трета страна, или не)³³. В такъв случай

³¹ Използването на формулировката „ако данните се използват за ...“ в член 14, параграф 3, буква б) показва, че общото положение по отношение на максималния срок, определено в член 14, параграф 3, буква а), се прецизира, но не се заменя.

³² Аналогично, използването на формулировката „ако е предвидено разкриване пред друг получател ...“ в член 14, параграф 3, буква в) показва, че общото положение по отношение на максималния срок, определен в член 14, параграф 3, буква а), се уточнява, но не се заменя.

³³ В член 4, параграф 9 е дадено определение на понятието „получател“ и е пояснено, че не е необходимо получателът, пред който се разкриват личните данни, да бъде трета страна. Следователно получател може да бъде администраторът, съвместният администратор или обработващият лични данни.

информацията трябва да бъде предоставена най-късно при разкриването на личните данни за първи път. При този сценарий, ако разкриването бъде осъществено преди изтичането на едномесечния срок, информацията трябва да бъде предоставена *най-късно* при това първо разкриване, независимо че не е изтекъл един месец от момента на получаване на данните. Подобно на положението с член 14, параграф 3, буква б), ако каквото и да е разкриване на лични данни бъде осъществено повече от един месец след получаването на личните данни, отново продължава да се прилага член 14, параграф 3, буква а), така че информацията по член 14 трябва да бъде предоставена на субекта на данните най-късно до един месец след получаването им.

28. Следователно във всички случаи максималният срок, в рамките на който информацията по член 14 трябва да се предостави на субекта на данни, е един месец. Принципите на добросъвестност и отчетност съгласно ОРЗД обаче изискват администраторите винаги да вземат предвид основателните очаквания на субектите на данни, въздействието, което обработването може да окаже върху тях, и възможностите им да упражнят своите права по отношение на въпросното обработване, когато вземат решение в какъв момент да предоставят информацията по член 14. Според принципа на отчетност от администраторите се изисква да докажат обосновката за своето решение и да представят мотиви защо информацията е била предоставена в конкретния момент. На практика може да е трудно да се спазят тези изисквания, когато информацията се предоставя „в последния момент“. В тази връзка в съображение 39 е постановено, наред с друго, че субектите на данни *„следва да бъдат информирани за рисковете, правилата, гаранциите и правата, свързани с обработването на лични данни, и за начините, по които да упражняват правата си по отношение на обработването“*. В съображение 60 също се посочва изискването субектът на данни да бъде информиран за съществуването на операция по обработване и за нейните цели в контекста на принципите на добросъвестно и прозрачно обработване. Поради всички изброени причини позицията на Работната група по член 29 е, че винаги, когато е възможно, в съответствие с принципа на добросъвестност, администраторите следва да предоставят информация на субектите на данни достатъчно рано преди установените крайни срокове. Допълнителни коментари относно целесъобразността на сроковете от уведомяването на субектите на данни за операциите по обработване до действителното изпълнение на тези операции по обработване са изложени в точки 30 — 31 и 48.

Промени в информацията по членове 13 и 14

29. Отчетността по отношение на прозрачността се прилага не само на етапа на събиране на личните данни, но и през целия жизнен цикъл на обработването, независимо от това каква информация или съобщение се предават. Такъв е случаят например при промяна на съдържанието на съществуващи декларации/съобщения за поверителност. Администраторът следва да спазва едни и същи принципи, когато предоставя първоначалната декларация/съобщение за поверителност, както и когато уведомява за всички последващи съществени или материалноправни промени в

декларацията/съобщението. Факторите, които администраторите следва да вземат предвид при оценката на това какво представлява съществена или материалноправна промяна, включват въздействието върху субектите на данни (включително способността да упражняват своите права) и това колко непредвидена/изненадваща е промяната за субектите на данни. Промените в декларацията/съобщението за поверителност, които винаги трябва да бъдат съобщавани на субектите на данни, включват, наред с другото: промяна в целта на обработването; промяна в идентичността на администратора; или промяна в начина, по който субектите на данни могат да упражняват своите права по отношение на обработването. От друга страна, примерите за промени в декларацията/съобщението за поверителност, които според Работната група по член 29 не са съществени или материалноправни, включват корекции на правописни грешки или стилистични/граматически неточности. Тъй като повечето съществуващи клиенти или ползватели биха прегледали бегло съобщенията за промени в декларацията/съобщенията за поверителност, администраторът трябва да вземе всички необходими мерки, за да осигури такъв подход за съобщаване на промените, че повечето получатели действително да им обърнат внимание. Това означава например, че уведомяването за промени винаги трябва да се извършва чрез подходящ механизъм (например с електронно писмо, писмо на хартиен носител, изскачащ прозорец на уеб страница или друг механизъм, чрез който вниманието на субекта на данните ефективно да се насочи към съответните промени), който е предназначен специално за тези промени (например отделно от съдържание, свързано с директен маркетинг), и комуникацията следва да отговаря на изискванията на член 12 за кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма и използване на ясен и прост език. Твърдения в декларацията/съобщението за поверителност в смисъл, че субектът на данните трябва редовно да проверява декларацията/съобщението за поверителност за промени или актуализации, се считат не само за недостатъчни, но и за недобросъвестни в контекста на член 5, параграф 1, буква а). Допълнителни насоки във връзка със сроковете за уведомяване на субектите на данни относно промени са разгледани по-долу в точки 30 — 31.

Срокове за уведомяване относно промени в информацията по членове 13 и 14

30. В ОРЗД не са предвидени изисквания относно крайните срокове (нито относно методите), които се прилагат за уведомяването относно промени в информацията, която е била предоставена преди на субект на данни съгласно член 13 или член 14 (с изключение на по-нататъшни предвидени цели на обработването, като в този случай информацията относно тази по-нататъшна цел трябва да бъде съобщена преди началото на по-нататъшното обработване съгласно член 13, параграф 3 и член 14, параграф 4 — вж. по-долу в точка 45). Както обаче беше отбелязано по-горе в контекста на сроковете за предоставяне на информация по член 14, администраторът отново трябва да вземе предвид принципите на добросъвестност и отчетност по отношение на всички основателни очаквания на субекта на данните или потенциалното въздействие на тези промени върху субекта на данните. Ако промяната в информацията се отразява съществено върху естеството на обработването (например разширяване на категориите получатели или въвеждане на предаване на данни на трета държава) или пък е налице

промяна, която може да не е от съществено значение от гледна точка на операцията по обработването, но да е от значение за субекта на данните и да окаже въздействие върху него, тогава тази информация следва да бъде предоставена на субекта на данните достатъчно рано преди действителното изпълнение на промяната и използваният метод за насочване вниманието на субекта на данните към съответните промени следва да бъде ясен и ефективен. С това се цели да се гарантира, че субектът на данните няма да „пропусне“ промяната, и на субекта на данните да се предостави разумен срок, за да а) обмисли естеството и въздействието на промяната и б) упражни правата си съгласно ОРЗД по отношение на промяната (например да оттегли съгласието си или да отправи възражение срещу обработването).

31. Администраторите следва внимателно да разгледат обстоятелствата и контекста на всяка ситуация, при която се изисква актуализиране на информацията, свързана с прозрачността, включително потенциалното въздействие на промените върху субекта на данните и използвания механизъм за съобщаване на промените, и да могат да докажат как срокът от уведомяването за промяната до нейното изпълнение удовлетворява принципа на добросъвестност спрямо субекта на данните. Освен това, позицията на Работната група по член 29 е, че в съответствие с принципа на добросъвестност, когато уведомява субектите на данни за такива промени, администраторът следва също така да обясни какво ще бъде вероятното въздействие на тези промени върху субектите на данни. Спазването на изискванията за прозрачност обаче не може да служи за прикриване на ситуация, в която промените в начина на обработване са толкова значителни, че обработването става напълно различно по своята същност от това, което е било преди. Работната група по член 29 подчертава, че всички останали правила в ОРЗД, включително онези, които се отнасят до обработване по начин, несъвместим с първоначалните цели, продължават да се прилагат, независимо от спазването на задълженията за прозрачност.
32. В допълнение, дори когато промените в информацията, свързана с прозрачността (например съдържаща се в декларацията/съобщението за поверителност), не са съществени, вероятно субектите на данни, които са използвали дадена услуга значителен период от време, няма да си спомнят предоставената им в началото информация по член 13 и/или член 14. Работната група по член 29 препоръчва администраторите да създават улеснения за субектите на данни, така че тези субекти да имат постоянен лесен достъп до информацията, за да се информират редовно за обхвата на обработването на данни. В съответствие с принципа на отчетност администраторите следва също да разгледат дали и на какви интервали е уместно да изпращат изрично напомняне на субектите на данни относно наличието и местонахождението на декларацията/съобщението за поверителност..

Механизми — формат на предоставянето на информация

33. Както в член 13, така и в член 14 се посочва задължението на администратора да „предоставя на субекта на данните цялата посочена по-долу информация...“. Думата тук, която е свързана с предприемане на действия, е „предоставя“. Това означава, че

администраторът трябва да предприеме активни действия, за да обезпечи субекта на данните с въпросната информация или за да го насочи активно към мястото, където е предоставена тя (например чрез директна препратка, използване на код QR и т.н.). Субектът на данните не трябва активно да търси информацията в обхвата на тези членове сред друга информация, като например реда и условията за използване на уебсайт или приложение. Този въпрос е илюстриран в примера по точка 11. Както беше отбелязано в точка 17 по-горе, Работната група по член 29 препоръчва цялата информация, насочена към субектите на данни, също да им бъде предоставена на едно място или в един пълен документ (например в цифров формат на уебсайт или на хартиен носител), които могат да бъдат лесно достъпни, ако те искат да разгледат цялата информация.

34. В ОРЗД съществува вътрешно присъщо напрежение между изискванията, от една страна, на субектите на данни да се предоставя изчерпателната информация, която се изисква съгласно ОРЗД, а от друга страна, това да се прави в кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма. В това си качество и като имат предвид основните принципи на отчетност и добросъвестност, администраторите трябва да извършват собствен анализ на естеството, обстоятелствата, обхвата и контекста на определяното и извършваното от тях обработване на лични данни, в рамките на законовите изисквания на ОРЗД и съобразно с препоръките в настоящите насоки, по-специално в точка 36 по-долу, за това как да се определя приоритетът на информацията, която трябва да бъде предоставяна на субектите на данни, и какви са подходящите степени на детайлност и методи за предаване на информацията.

Многопластов подход в цифрова среда и многопластови декларации/съобщения за поверителност

35. В цифров контекст, в светлината на обема информация, която се изисква да бъде предоставяна на субектите на данни, администраторите могат да следват многопластов подход, когато изберат да прилагат комбинация от методи за осигуряване на прозрачност. Работната група по член 29 препоръчва по-специално да се използват многопластови декларации/съобщения за поверителност с препратки към различните категории информация, които трябва да бъдат предоставени на субекта на данните, вместо цялата информация да се показва в едно съобщение на екрана, за да се избегне информационна умора. Многопластовите декларации/съобщения за поверителност могат да помогнат за балансиране на напрежението между пълнотата и разбирането, по-специално като се позволи на ползвателите да се насочват директно към раздела на декларацията/съобщението, който желаят да прочетат. Следва да се отбележи, че многопластовите декларации/съобщения за поверителност не са просто вместилища за страници, при които са необходими няколко кликания, за да се стигне до съответната информация. Структурата и оформлението на първия пласт на декларацията/съобщението за поверителност следва да бъдат такива, че субектите на данните да получават ясен поглед върху предоставената информация относно обработването на личните им данни и това къде/как могат да намерят тази подробна информация в пластове на декларацията/съобщението за поверителност. Важно е също така информацията,

съдържаща се в различните пластове на многопластовото съобщение, да е последователна и пластове да не дават противоречива информация.

36. Що се отнася до съдържанието на първия механизъм, използван от администратора за информиране на субектите на данни по многопластовия подход (с други думи, основният способ, по който администраторът осъществява първия контакт със субекта на данните), или съдържанието на първия пласт на многопластовата декларация/съобщение за поверителност, Работната група по член 29 препоръчва първият пласт/механизъм да съдържа информацията относно целите на обработването и идентичността на администратора, както и описание на правата на субектите на данни. (Освен това тази информация следва целенасочено да се съобщава на субекта на данните в момента на събирането на личните данни, т.е. да се показва, когато субектът на данни попълва онлайн формуляр.) Значението на предоставянето на тази информация предварително произтича по-специално от съображение 39³⁴. Администраторите трябва да могат да демонстрират отчетност по отношение на допълнителната информация, на която решават да отдадат приоритет. Същевременно позицията на Работната група по член 29 е, че — в съответствие с принципа на добросъвестност — в допълнение към информацията, описана подробно по-горе в настоящата точка, първият пласт/механизъм следва да съдържа и информация относно обработването, което оказва най-голямо въздействие върху субектите на данни, както и обработването, която би могло да ги изненада. Следователно субектът на данните следва да може да разбере от информацията, съдържаща се в първия пласт/механизъм, какви ще бъдат последствията от въпросното обработване за субекта на данните (вж. също точка 10 по-горе).
37. В цифров контекст, освен предоставянето на многопластова онлайн декларация/съобщение за поверителност, администраторите могат също така да изберат да използват *допълнителни* средства за осигуряване на прозрачност (вж. следващите примери, разгледани по-долу), които предоставят персонализирана информация на отделния субект на данните, съобразена с конкретното положение на съответния засегнат субект на данните и със стоките/услугите, които той използва. Трябва да се отбележи обаче, че макар че Работната група по член 29 препоръчва използването на многопластови онлайн декларации/съобщения за поверителност, тази препоръка не изключва разработването и използването на други иновативни методи за спазване на изискванията за прозрачност.

Многопластов подход в среда, различна от цифрова среда

38. Многопластовият подход за осигуряване на информацията, свързана с прозрачността, на субектите на данни, може да бъде разгърнат и в офлайн/различен

³⁴ В съображение 39 по отношение на принципа на прозрачност се посочва следното: „Този принцип се отнася в особена степен за информацията, която получават субектите на данни за самоличността на администратора и целите на обработването, и за допълнителната информация, гарантираща добросъвестно и прозрачно обработване на данните по отношение на засегнатите физически лица и тяхното право да получат потвърждение и уведомление за съдържанието на свързани с тях лични данни, които се обработват“.

от цифров контекст (т.е. в реална среда, като например междуличностни отношения или комуникация по телефона), при който администраторите могат да използват множество механизми с цел да се улесни предоставянето на информация. (Вж. също точки 33—37 и 39—40 относно различните механизми за предоставяне на информацията.) Този подход не бива да се смесва с издаването на отделни многопластови декларации/съобщения за поверителност. Каквито и да са форматите, използвани при този многопластов подход, Работната група по член 29 препоръчва „първият“ пласт (с други думи, основният способ, по който администраторът осъществява първия контакт със субекта на данните) да предава в общ смисъл най-важната информация (както е посочено в точка 36 по-горе), а именно информацията относно целите на обработването и идентичността на администратора, както и съществуването на права на субектите на данни, заедно с информацията относно най-важните въздействия от обработването или относно обработване, което би могло да изненада субекта на данните. Така например, когато първият контакт със субект на данни се осъществява по телефона, тази информация може да бъде предоставена по време на телефонния разговор, а останалата част от информацията, изисквана по член 13/член 14, може да му бъде предоставена чрез допълнителни, различни средства, например като му се изпрати екземпляр от политиката за поверителност по електронна поща и/или като му се изпрати препратка към многопластовата декларация/съобщение за поверителност на администратора.

Съобщения по методите „push“ и „pull“

39. Друг възможен способ за предоставяне на информацията, свързана с прозрачността, е използването на съобщения по методите „push“ и „pull“. Съобщенията по метода „push“ са свързани с предоставяне на информацията, свързана с прозрачността, на принципа „точно навреме“, докато съобщенията по метода „pull“ улесняват достъпа до информацията чрез методи като управление на разрешенията за достъп, информационни табла относно поверителността и онлайн уроци „научете повече“. Те дават възможност на субектите на данни да добият опит във връзка с прозрачността, съсредоточен в по-голяма степен върху ползвателя.

- Информационното табло относно поверителността е място, където субектите на данни могат да разглеждат информацията относно поверителността и да управляват своите предпочитания, свързани с поверителността, като разрешават или забраняват използването на техните данни по определени начини от въпросната услуга. Това е особено полезно, когато субектите на данни използват една и съща услуга на много различни устройства, тъй като това място им дава достъп до и контрол върху техните лични данни, независимо от това как използват услугата. Даването на възможност на субектите на данни да регулират ръчно своите настройки за поверителност чрез информационно табло относно поверителността може също така да улесни персонализирането на декларацията/съобщението за поверителност, като се отразяват само видовете обработване, които се прилагат за този конкретен субект на данните. Препоръчително е информационното табло да

се вгради в съществуващата структура на услугата (например като се използват същите дизайн и марки, както в останалата част на услугата), тъй като това ще гарантира, че достъпът до и използването на услугата ще бъдат интуитивни и може да спомогне ползвателите да се насърчат да проследяват тази информация по същия начин, както други аспекти на услугата. Това може да бъде ефективен начин да се покаже, че информацията относно поверителността е необходима и неразделна част от услугата, а не просто дълъг списък с правни формулировки.

- Съобщенията на принципа „точно навреме“ се използват за предоставяне *ad hoc* на конкретна информация относно поверителността точно тогава, когато е най-необходимо да бъде прочетена от субекта на данните. Този метод се използва за предоставяне на информация на различни етапи през целия процес на събиране на данни; той помага предоставянето на информация да се разпредели на лесно усвоими части и да се намали зависимостта от само една декларация или съобщение за поверителност, съдържащи информация, която трудно може да бъде разбрана извън контекста. Например ако субектът на данни купи продукт онлайн, може да се предостави кратка разяснителна информация в изскачащи прозорци, придружаващи съответните полета в текста. Информацията в близост до полето, където се иска телефонният номер на субекта на данните, може да обяснява например, че тези данни се събират единствено с цел контакти във връзка с покупката и че те ще бъдат разкрити единствено на службата за доставки.

Други видове „необходими мерки“

40. Предвид много високото равнище на достъп до интернет в ЕС и факта, че субектите на данни могат да влизат в интернет по всяко време, от различни места и различни устройства, както е посочено по-горе, позицията на Работната група по член 29 е, че за администратори, които поддържат присъствие в цифрова среда/интернет, „необходима мярка“ за предоставяне на информация, свързана с прозрачността, е това да се прави чрез електронна декларация/съобщение за поверителност. От друга страна, въз основа на обстоятелствата, свързани със събирането и обработването на данни, може да е необходимо администраторът да използва допълнително (или изцяло, в случай че администраторът няма никакво присъствие в цифрова среда/интернет) други механизми и формати за предоставяне на информация. Други възможни начини за предаване на информацията на субекта на данните, произтичащи от различни среди за лични данни, могат да включват следните режими, приложими към съответната среда, които са описани по-долу. Както беше отбелязано по-рано, администраторите могат да следват многопластов подход, когато изберат да прилагат комбинация от такива методи, като същевременно гарантират, че най-важната информация (вж. точки 36 и 38) винаги се предава чрез първия механизъм, използван за комуникация със субекта на данните:

- а. среда за комуникация на твърд/хартиен носител, например когато се сключват договори по пощата: писмени обяснения, брошури, информация относно договорни документи, карикатури, инфографики или диаграми;
- б. среда за телефонна комуникация: устни обяснения от физическо лице, което да позволи разговор и отговаряне на въпроси, или автоматизирана или предварително записана информация с възможности за изслушване на по-подробна информация;
- в. среда на интелигентна технология без екран/интернет на предметите, като например анализ на Wi-Fi проследяване: икони, кодове QR, гласови съобщения, писмена информация, включена в инструкции за настройка на хартиен носител, видеоклипове, включени в цифрови инструкции за настройка, писмена информация относно интелигентното устройство, съобщения, изпращани чрез SMS или електронна поща, видими табла, съдържащи информацията, сигнализация на обществени места или кампании за информиране на обществеността;
- г. среда на междуличностна комуникация, като например отговор на проучвания на общественото мнение, лично регистриране за услуга: устни или писмени обяснения, предоставяни на твърд или електронен носител;
- д. реална среда със записи на вътрешни системи за видеонаблюдение или дронове: видими табла, съдържащи информацията, сигнализация на обществени места, кампании за информиране на обществеността или съобщения във вестници/други медии.

Информация относно профилиране и автоматизирано вземане на решения

41. Информацията за съществуването на автоматизирано вземане на решения, включително профилирането, както е посочено в член 22, параграфи 1 и 4, и съществена информация относно използваната логика, както и значението и предвидените последствия от това обработване за субекта на данните, е част от задължителната информация, която трябва да бъде предоставена на субекта на данни съгласно член 13, параграф 2, буква е) и член 14, параграф 2, буква ж). Работната група по член 29 изготви насоки относно автоматизираното вземане на индивидуални решения и профилирането³⁵, които следва да бъдат разгледани за допълнителни съвети за това как да се постигне прозрачност в конкретните обстоятелства на профилирането. Следва да се отбележи, че освен специфичните изисквания за прозрачност, приложими към автоматизираното вземане на решения, посочено в член 13, параграф 2, буква е) и член 14, параграф 2, буква ж), коментарите в настоящите насоки относно значението на информирането на субектите на данни за последствията от обработването на техните лични данни и общият принцип, че субектите на данни не трябва да бъдат изненадвани от обработването на техните

³⁵ Насоки относно автоматизираното вземане на индивидуални решения и профилирането за целите на Регламент 2016/679, WP 251.

лични данни, се прилагат в еднаква степен за профилирането по принцип (а не само за профилирането, което попада в обхвата на член 22³⁶) като вид обработване³⁷.

Други въпроси — рискове, правила и гаранции

42. В съображение 39 от ОРЗД се посочва също предоставянето на определена информация, която не е изрично обхваната от членове 13 и 14 (вж. текста на съображението по-горе в точка 28). Посочването в текста на съображението, че субектите на данни следва да бъдат информирани за рисковете, правилата и гаранциите, свързани с обработването на лични данни, има връзка с редица други въпроси. Те включват оценки на въздействието върху защитата на данни (ОВЗД). Както е предвидено в насоките относно оценката на въздействието върху защитата на данни на Работната група по член 29³⁸, администраторите могат да обмислят публикуването на ОВЗД (или част от нея) като начин да се подпомогне изграждането на доверие в операциите по обработване и да се демонстрират прозрачност и отчетност, въпреки че публикуването не е задължително. Освен това спазването на кодекс за поведение (предвиден по член 40) може да спомогне да се демонстрира прозрачност, тъй като кодекси за поведение може да бъдат изготвени с цел да бъде уточнено прилагането на ОРЗД по отношение на: добросъвестното и прозрачно обработване; информирането на обществеността и на субектите на данни; и информирането и закрилата на децата, наред с други въпроси.
43. Друг уместен въпрос по отношение на прозрачността е защитата на данните на етапа на проектирането и по подразбиране (както се изисква съгласно член 25). Тези принципи изискват администраторите да вграждат съображения за защита на данните в своите операции и системи за обработване на данни още на етапа на изграждането им, вместо да се съобразяват със защитата на данните като мярка за привеждане в съответствие в последния момент. В съображение 78 се посочва, че администраторите прилагат мерки, които отговарят на изискванията за защита на данните на етапа на проектирането и защита на данните по подразбиране, включително мерки, които се изразяват в прозрачност по отношение на функциите и обработването на лични данни.
44. Отделно от това, въпросът за съвместните администратори също е свързан с информирането на субектите на данни за рисковете, правилата и гаранциите. Член 26, параграф 1 предвижда изискване съвместните администратори да определят по прозрачен начин съответните си отговорности за изпълнение на задълженията по ОРЗД, по-специално що се отнася до упражняването на правата на субектите на

³⁶ Това се прилага за вземането на решения, основаващо се единствено на автоматизирано обработване, включващо профилиране, което поражда правни последици за субекта на данните или по подобен начин го засяга в значителна степен.

³⁷ В съображение 60, което е приложимо в този случай, се посочва, че „[о]свен това субектът на данни следва да бъде информиран за извършването на профилиране и за последициите от това профилиране“.

³⁸ Насоки относно оценката на въздействието върху защитата на данни (ОВЗД) и определяне дали съществува вероятност обработването „да породи висок риск“ за целите на Регламент 2016/679, WP 248 rev.1.

данни и съответните им задължения за предоставяне на информацията, посочена в членове 13 и 14. Член 26, параграф 2 предвижда изискване съществени характеристики на договореността между администраторите да бъдат достъпни за субекта на данните. С други думи, субектът на данни трябва да бъде съвсем наясно към кой администратор може да се обърне, когато възнамерява да упражни едно или повече от своите права съгласно ОРЗД³⁹.

Информация, свързана с по-нататъшно обработване

45. Както в член 13, така и в член 14 се съдържа разпоредба⁴⁰, която изисква администраторът да информира субекта на данните, ако възнамерява да обработва личните данни и за цел, различна от тази, за която са събрани/получени. Ако това е така, администраторът *„предоставя на субекта на данните преди това по-нататъшно обработване информация за тази друга цел и всякаква друга необходима информация, както е посочено в параграф 2“*. Тези разпоредби специално привеждат в действие принципа, предвиден в член 5, параграф 1, буква б), че личните данни се събират за конкретни, изрично указани и легитимни цели, като обработването им по начин, *несъвместим* с тези цели, се забранява⁴¹. Във втората част на член 5, параграф 1, буква б) се посочва, че по-нататъшното обработване за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели не се счита, съгласно член 89, параграф 1, за несъвместимо с първоначалните цели. Когато личните данни се обработват и за цели, които са *съвместими* с първоначалните цели (този въпрос е разгледан в член 6, параграф 4⁴²), се прилагат член 13, параграф 3 и член 14, параграф 4. Изискванията в тези членове за информиране на субекта на данните за по-нататъшното обработване подкрепят позицията, заложена в ОРЗД, че субектът на данни следва по времето и в контекста на събирането на данни основателно да очаква, че може да се осъществи обработване на личните данни за конкретна цел⁴³. С други думи, субектът на данни не трябва да бъде изненадан по отношение на целта на обработването на неговите лични данни.
46. На пръв поглед може да се тълкува, че член 13, параграф 3 и член 14, параграф 4 могат, доколкото те се отнасят до предоставянето на *„всякаква друга необходима*

³⁹ По силата на член 26, параграф 3 независимо от условията на договореността между съвместните администратори, посочени в член 26, параграф 1, субектът на данни може да упражнява своите права по ОРЗД по отношение на всеки и срещу всеки от администраторите.

⁴⁰ В член 13, параграф 3 и член 14, параграф 4, които са формулирани по еднакъв начин, с изключение на думата „събрани“, използвана в член 13, която в член 14 е заменена с думата „получени“.

⁴¹ Вж. във връзка с този принцип съображения 47, 50, 61, 156, 158; член 6, параграф 4 и член 89.

⁴² В член 6, параграф 4 е изложен неизчерпателен списък на факторите, които следва да се вземат предвид, когато се проверява дали обработването за други цели е съвместимо с целта, за която първоначално са били събрани личните данни, а именно: връзката между целите; контекста, в който са били събрани личните данни; естеството на личните данни (по-специално дали се обработват специални категории лични данни или се обработват лични данни, отнасящи се до престъпления и присъди); възможните последствия от предвиденото по-нататъшно обработване за субектите на данните; и наличието на подходящи гаранции.

⁴³ Съображения 47 и 50.

информация, както е посочено в параграф 2”, да предвиждат елемент на преценка от страна на администратора относно степента, в която трябва да бъде предоставена информацията, както и относно категориите информация, посочени в съответния параграф 2 (т.е. параграф 2 от член 13 или от член 14, според случая), които трябва да бъдат предоставени на субекта на данни. (В съображение 61 това е формулирано като „*друга необходима информация*“.) Въпреки това положението по подразбиране е, че цялата такава информация, посочена в този параграф, следва да се предоставя на субекта на данни, освен когато една или повече категории информация не съществуват или не са приложими.

47. Работната група по член 29 препоръчва, че за да спазват прозрачност, добросъвестност и отчетност, администраторите следва да обмислят предоставянето на субектите на данни в своята декларация/съобщение за поверителност на информация от анализа за съвместимост, извършен в съответствие с член 6, параграф 4⁴⁴, когато за целта на по-нататъшното обработване се разчита на друго правно основание освен съгласие или норма на националното право/правото на ЕС. (С други думи, обяснение по какъв начин обработването за другата цел или цели е съвместимо с първоначалната цел.) Това се прави с цел да се даде възможност на субектите на данни да разгледат съвместимостта на по-нататъшното обработване и предоставените гаранции, за да решат дали да упражнят своите права, например, наред с други, правото на ограничаване на обработването или правото да се направи възражение срещу обработването⁴⁵. Когато администраторите решат да не включват такава информация в декларацията/съобщението за поверителност, Работната група по член 29 препоръчва те да информират по ясен начин субектите на данни, че могат да получат информацията при поискване.
48. Свързан с упражняването на правата на субекта на данни е и въпросът за сроковете. Както беше подчертано по-горе, предоставянето на информация своевременно е от жизненоважно значение за изискванията за прозрачност по членове 13 и 14 и е неразривно свързано с концепцията за добросъвестно обработване. Информацията по отношение на *по-нататъшното обработване* трябва да се предоставя „*преди това по-нататъшно обработване*“. Позицията на Работната група по член 29 е, че следва да изтича разумен срок от момента на уведомяването до началото на обработването, вместо обработването да започва незабавно след получаване на уведомлението от субекта на данните. Това позволява на субектите на данни да се възползват на практика от принципа на прозрачност, като им дава реална възможност да обмислят (и потенциално да упражнят права си по отношение на) по-нататъшното обработване. Това какъв е разумният срок зависи от конкретните обстоятелства. Принципът на добросъвестност изисква срокът да бъде по-дълъг, когато намесата при по-нататъшното обработване е по-значима (или то е по-неочаквано). Аналогично, принципът на отчетност изисква администраторите да са в състояние да докажат как

⁴⁴ Упоменат също в съображение 50.

⁴⁵ Както се посочва в съображение 63, това ще позволи на субекта на данните да упражни правото на достъп, за да бъде осведомен за обработването и да провери законосъобразността му.

решенията, които са взели по отношение на сроковете за предоставяне на тази информация, са обосновани от обстоятелствата и как сроковете като цяло са справедливи спрямо субектите на данни. (Вж. също предишните коментари във връзка с проверката на разумните срокове по-горе в точки 30 — 32.)

Средства за визуализация

49. Важно е да се отбележи, че прилагането на принципа на прозрачност, заложен в ОРЗД, не се ограничава до езиковите комуникации (били те писмени или устни). ОРЗД предвижда използването, когато е уместно, на средства за визуализация (като се посочват по-специално икони, механизми за сертифициране за защита на данните и печати и маркировки за защита на данните). В съображение 58⁴⁶ се посочва, че лесната достъпност на информацията, насочена към обществеността, както и към субекта на данните, е особено важна в онлайн среда⁴⁷.

Икони

50. В съображение 60 е предвидено информацията да се предоставя на субекта на данни „в комбинация“ със стандартизирани икони, което дава възможност за многопластов подход. Използването на икони обаче не трябва просто да заменя информацията, необходима за упражняване правата на субекта на данни, и те не трябва да се използват като заместител на спазването на задълженията на администратора, предвидени в членове 13 и 14. Член 12, параграф 7 предвижда използването на такива икони, като гласи следното:

„Информацията, която трябва да се предостави на субектите на данни съгласно членове 13 и 14, може да бъде предоставена в комбинация със стандартизирани икони, чрез което по лесно видим, разбираем и ясно четим начин да се представи смислен преглед на планираното обработване. Ако иконите се представят в електронен вид, те трябва да бъдат машинночитаеми“.

51. Тъй като в член 12, параграф 7 се посочва, че „[а]ко иконите се представят в електронен вид, те трябва да бъдат машинночитаеми“, това предполага, че може да съществуват ситуации, в които иконите не се представят в електронен вид⁴⁸,

⁴⁶ „Тази информация може да бъде представена в електронна форма, например чрез уебсайт, когато е адресирана до обществеността. Това важи в особена степен за ситуации, където нарастването на участниците и технологичната сложност на тази практика правят трудно за субекта на данни да узнае и разбере дали се събират свързани с него лични данни, от кого и с каква цел, като в случая на онлайн рекламите.“

⁴⁷ В този контекст администраторите следва да вземат предвид субектите на данни с нарушено зрение (например с далтонизъм).

⁴⁸ В ОРЗД не е предвидено определение на понятието „машинночитаеми“, но в съображение 21 от Директива 2013/37/ЕС е дадено следното определение:

„файлов формат, който е структуриран по начин, по който софтуерните приложения да могат лесно да идентифицират, разпознават и извличат специфични данни, включително отделни факти и тяхната

например за икони в публикации на физически хартиен носител, устройства, работещи с интернет на предметите, или опаковки на такива устройства, известия на публични места относно Wi-Fi проследяване, кодове QR и обявления относно вътрешна система за видеонаблюдение.

52. Става ясно, че целта на използването на икони е да се подобри прозрачността за субектите на данни, като потенциално се намали необходимостта на субекта на данните да се предоставят големи обеми информация в писмен вид. Ползността на иконите за ефективното предаване на информацията, изисквана по членове 13 и 14, на субектите на данни, зависи обаче от стандартизацията на символите/изображенията, които ще се използват и признават в целия ЕС като стенографски знаци за тази информация. В тази връзка ОРЗД вмениява на Комисията отговорност за разработване на кодекс със икони, но в крайна сметка Европейският комитет по защита на данните може по искане на Комисията или по своя собствена инициатива да предостави на Комисията становище относно такива икони⁴⁹. Работната група по член 29 признава, че в съответствие със съображение 166, разработването на кодекс с икони следва да се съсредоточи върху основан на доказателства подход и преди всяка такава стандартизация ще бъде необходимо да се проведе обширно проучване относно ефикасността на иконите в този контекст, което да обхване промишлените сектори и широката общественост.

Механизми за сертифициране, печати и маркировки за защита на данните

53. Освен използването на стандартизирани икони, ОРЗД (в член 42) предвижда също така използването на механизми за сертифициране за защита на данните, както и печати и маркировки за защита на данните с цел да се демонстрира спазването на ОРЗД при операциите по обработване от страна на администраторите и обработващите лични данни и да се подобри прозрачността за субектите на данни⁵⁰.

вътрешна структура. Данните, кодирани във файлове, които са структурирани в машинночетим формат, са машинночетими данни. Машинночетимите формати могат да бъдат отворени или да бъдат защитени от право на собственост; те могат да бъдат официални стандарти или не. Документи, кодирани във файлов формат, който ограничава автоматичната обработка поради факта, че данните не могат въобще или не могат лесно да бъдат извлечени от тези документи, не следва да се считат за такива в машинночетим формат. Държавите членки, по целесъобразност, следва да насърчават използването на отворени, машинночетими формати."

⁴⁹ В член 12, параграф 8 е предвидено, че на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 92 с цел определяне на информацията, която да бъде представена под формата на икони, и на процедурите за предоставяне на стандартизирани икони. Разпоредбата на съображение 166 (което разглежда делегираните актове на Комисията по принцип) е прескриптивна, като предвижда, че по време на подготвителната си работа Комисията трябва да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище. Европейският комитет по защита на данните обаче също следва да играе важна консултативна роля във връзка със стандартизирането на иконите, тъй като в член 70, параграф 1, буква с) се посочва, че Комитетът по своя собствена инициатива или, ако е целесъобразно, по искане на Комисията, предоставя на Комисията становище относно иконите.

⁵⁰ Вж. също упоменаването в съображение 100.

Работната група по член 29 планира да издаде насоки за механизмите за сертифициране своевременно.

Упражняването на правата на субектите на данни

54. Прозрачността налага тройно задължение на администраторите, доколкото са засегнати правата на субектите на данни, предвидени в ОРЗД, тъй като те трябва⁵¹:
- да предоставят информация на субектите на данни относно техните права⁵² (както се изисква съгласно член 13, параграф 2, буква б) и член 14, параграф 2, буква в);
 - да спазват принципа на прозрачност (т.е. във връзка с качеството на комуникациите, както е предвидено в член 12, параграф 1), когато комуникират със субектите на данни по отношение на техните права, съгласно членове 15 — 22 и член 34; и
 - да съдействат за упражняването на правата на субектите на данните по членове 15 — 22.
55. Изискванията на ОРЗД по отношение на упражняването на тези права и естеството на изискваната информация са предназначени да *оправомощат* субектите на данни, така че те да могат да отстояват своите права и да търсят отговорност от администраторите за обработването на техните лични данни. В съображение 59 се подчертава, че „ [с]ледва да бъдат предвидени ред и условия за улесняване на упражняването на правата на субектите на данни“ и че администраторът следва „да предостави и средства за подаване на искания по електронен път, особено когато личните данни се обработват електронно“. Механизмът, осигурен от администратора на субектите на данни, за да упражняват своите права, следва да бъде подходящ спрямо контекста и естеството на връзките и взаимодействията между администратора и субекта на данните. За тази цел администраторът може да реши да предостави един или повече различни механизми за упражняване на права, които отразяват различните начини на взаимодействие на субектите на данните с администратора.

Пример

Доставчик на здравни услуги използва електронен формуляр на своя уебсайт, както и формуляри на хартия на рецепцията в своите здравни клиники, за да улесни подаването на искания за достъп до лични данни както онлайн, така и лично. Въпреки че осигурява тези механизми, доставчикът на здравни услуги

⁵¹ Съгласно глава „Права на субекта на данни“, раздел „Прозрачност и условия“ от ОРЗД (глава III, раздел 1, по-конкретно член 12)

⁵² Достъп до, коригиране, изтриване, ограничаване на обработването на лични данни и правото да се направи възражение срещу обработването, преносимост на данните.

приема и искания за достъп, подавани по други начини (например с писмо или по електронна поща), и осигурява специално звено за контакт (с възможност за връзка по електронна поща или телефон), за да помогне на субектите на данни да упражняват своите права.

Изключения от задължението за предоставяне на информация

Изключения от член 13

56. Единственото изключение от задълженията на администратора по член 13 при събиране на лични данни директно от субекта на данни е „когато и доколкото субектът на данните вече разполага с информацията“.⁵³ Принципът на отчетност изисква администраторите да докажат (и документират) с каква информация субектът на данни вече разполага, как и кога я е получил и че оттогава в тази информация не са настъпвали промени, които биха я направили неактуална. Освен това от използването на израза „доколкото“ в член 13, параграф 4 става ясно, че дори на субекта на данни преди това да са били предоставяни определени категории от описаната в член 13 информация, все пак администраторът е задължен да добави тази информация, за да гарантира, че субектът на данни понастоящем разполага с пълен набор от информацията, посочена в член 13, параграфи 1 и 2. Следва пример за най-добра практика по отношение на ограничения начин, по който трябва да се тълкува изключението по член 13, параграф 4.

Пример

Физическо лице се регистрира за онлайн услуга за електронна поща и в момента на регистрацията получава цялата изисквана информация по член 13, параграфи 1 и 2. Шест месеца по-късно субектът на данни активира свързана функция за предаване на незабавни съобщения чрез доставчика на електронни пощенски услуги и за целта предоставя своя телефонен номер. Доставчикът на услуги дава на субекта на данни определена информация по член 13, параграфи 1 и 2 относно обработването на телефонния номер (например целите на обработването и неговото правното основание, получателите, периода на запазване), но не предоставя друга информация на физическото лице, която то вече има от преди 6 месеца и която оттогава не се е променяла (например данните, които идентифицират администратора и длъжностното лице по защита на данните и координатите за връзка с тях, информацията относно правата на субекта на данни и правото да подават жалба до съответния надзорен орган). Като най-добра практика обаче на субекта на данни следва отново да бъде предоставен пълният набор от информация, но субектът на данни следва също

⁵³ Член 13, параграф 4

така да е в състояние лесно да разпознае новата информация. Новото обработване за целите на услугата за предаване на незабавни съобщения може да повлияе на субекта на данни по начин, който би го подтикнал да иска да упражни забравено от него право, за което е бил информиран преди шест месеца. Предоставянето на цялата информация отново помага да се гарантира, че субектът на данни остава добре информиран за начина, по който се използват данните му, както и за правата му.

Изключения от член 14

57. Член 14 очертава много по-широк набор от изключения от задълженията на администратора за предоставяне на информация, когато личните данни не са получени от субекта на данните. Като общо правило тези изключения следва да бъдат тълкувани и прилагани ограничително. В допълнение към обстоятелствата, при които субектът на данни вече разполага с въпросната информация (член 14, параграф 5, буква а), член 14, параграф 5 също така дава възможност за следните изключения:

- когато предоставянето на такава информация е невъзможно или изисква несъразмерно големи усилия по-специално за обработване на данни за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели или когато направи невъзможно или сериозно затрудни постигането на целите на обработването;
- когато националното право или изискване на правото на Съюза за получаването или разкриването на лични данни се прилагат спрямо администратора и правото предвижда подходящи мерки за защита на легитимните интереси на субекта на данните; или
- когато задължение за опазване на професионална тайна (включително законово задължение за поверителност), което се регулира от националното право или от правото на ЕС, означава, че личните данни трябва да останат поверителни.

Да се окаже невъзможно, несъразмерно големи усилия и сериозно затруднение при постигането на целите

58. В член 14, параграф 5, буква б) са предвидени 3 отделни ситуации, при които се отменя задължението за предоставяне на информацията, установена в член 14, параграфи 1, 2 и 4:

- i) когато това се окаже невъзможно (по-специално за целите на архивирането, за научни/исторически изследвания или за статистически цели);
- ii) когато се изискват несъразмерно големи усилия (по-специално за целите на архивирането, за научни/исторически изследвания или за статистически цели); или

- iii) когато предоставянето на информацията, изисквана съгласно член 14, параграф 1, прави невъзможно или сериозно затруднява постигането на целите на обработването.

„Да се окаже невъзможно“

59. Ситуацията, при която „се оказва невъзможно“ да се предостави информация съгласно член 14, параграф 5, буква б), е ситуация от типа „всичко или нищо“, защото нещо или е възможно, или не е — не съществува степен на невъзможност. Така че ако администраторът желае да се позове на това освобождаване, трябва да докаже факторите, които всъщност *го възпрепятстват* да предостави на субектите на данни въпросната информация. Ако след определен период от време факторите, които са причинили „невъзможността“, вече не съществуват и администраторът може да предостави на субектите на данни информацията, то той трябва незабавно да го направи. На практика съществуват много малко ситуации, в които администраторът може да докаже, че всъщност е невъзможно да предостави на субектите на данни информацията. Следният пример го доказва.

Пример

Даден субект на данни се регистрира за онлайн абонаментна услуга. След регистрацията администраторът събира данни за кредитите относно субекта на данни от агенция за отчитане на кредитите, за да реши дали да предостави услугата. Протоколът на администратора е да информира субектите на данни за събирането на тези данни за кредитите в срок от три дни след събирането им съгласно член 14, параграф 3, буква а). Адресът и телефонният номер на субекта на данни обаче не са вписани в публичните регистри (субектът на данни всъщност живее в чужбина). Субектът на данни не е оставил адрес на електронна поща при регистрацията за услугата или адресът на електронната поща е невалиден. Администраторът разбира, че не може да се свърже директно със субекта на данни. В този случай обаче преди регистрацията администраторът може да даде информация относно събирането на данни за кредитите на своя уебсайт. В този случай няма да бъде невъзможно да се предостави информацията съгласно член 14.

Невъзможност да се предостави източникът на данните

60. Съображение 61 гласи, че *„[к]огато на субекта на данните не може да се предостави информация за произхода на личните данни поради използването на различни източници, се представя обобщена информация.“* Отменянето на изискването за предоставяне на субекта на данни на информацията относно източника на личните му данни се прилага само когато това не е възможно, тъй като различни лични данни, свързани със същия субект на данни, не могат да бъдат отнесени към конкретен източник. Например самият факт, че базата данни, която се състои от лични данни на

множество субекти на данни, е съставена от администратор, който използва повече от един източник, не е достатъчен, за да отмени това изискване, ако е възможно (въпреки че е времеемко и обременително) да се установи източникът, от който произлизат личните данни на отделните субекти на данни. Като се имат предвид изискванията за защита на данните на етапа на проектирането и по подразбиране⁵⁴, механизмите за прозрачност трябва да бъдат вградени в системите за обработване още на етапа на изграждането им, така че всички източници на лични данни, получени в дадена организация, да могат да бъдат проследявани и откривани обратно до техния източник през целия жизнен цикъл на обработването на данните (вж. точка 43 по-горе).

„Несъразмерно големи усилия“

61. Съгласно член 14, параграф 5, буква б), подобно на ситуацията, при която „се оказва невъзможно“, може също така да се прилагат „несъразмерно големите усилия“ по-специално за обработване „за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели, при спазване на условията и гаранциите по член 89, параграф 1“. В съображение 62 тези цели също са упоменати като случаи, в които предоставянето на информация на субекта на данни би изисквало несъразмерно големи усилия и е посочено, че в този контекст следва да бъде взети предвид броят на субектите на данни, актуалността на данните и съответните установени гаранции. Като се вземе предвид ударението, което се поставя в съображение 62 и член 14, параграф 5, буква б) върху целите на архивирането, изследванията или статистическите цели по отношение на прилагането на това освобождаване, позицията на Работната група по член 29 е, че администраторите, които не обработват лични данни за целите на архивирането в обществен интерес, за целите на научни или исторически изследвания или за статистически цели, не следва да се позовават *редовно* на това изключение. Работната група по член 29 подчертава факта, че когато това са преследваните цели, все пак трябва да бъдат спазвани условията, установени в член 89, параграф 1, и предоставянето на информацията трябва да представлява несъразмерно големи усилия.
62. При определянето на това кое може да представлява невъзможност или несъразмерно големи усилия съгласно член 14, параграф 5, буква б), е от значение фактът, че не са предвидени подобни освобождавания съгласно член 13 (при събиране на лични данни от субекта на данните). Единствената разлика между ситуацията при член 13 и тази при член 14 е, че при последната личните данни не се събират от субекта на данни. От това следва, че невъзможността или несъразмерно големите усилия обикновено възникват от обстоятелства, които не се прилагат, ако личните данни се събират от субекта на данни. С други думи, невъзможността или

⁵⁴ Член 25.

несъразмерно големите усилия трябва да бъдат пряко свързани с факта, че личните данни са получени от субект, различен от субекта на данни.

Пример

Голяма градска болница изисква от всички пациенти за дневни процедури, продължителна хоспитализация и прегледи да попълнят формуляр с данни относно пациента с цел да се получи информация за двама родственици по пряка линия (субекти на данни). Като се има предвид големият брой пациенти, които минават през болницата ежедневно, за болницата би представлявало несъразмерно големи усилия да предостави на всички лица, които са били посочени като родственици по пряка линия в попълваните всеки ден от пациентите формуляри информацията, изисквана съгласно член 14.

63. Посочените по-горе фактори, предвидени в съображение 62 (броят на субектите на данни, актуалността на данните и съответните установени гаранции), могат да бъдат показателни за вида проблеми, които допринасят за необходимостта от несъразмерно големи усилия на администратора, за да уведоми субекта на данни относно съответната информация по член 14.

Пример

Научни изследователи, които се стремят да проследят родословие въз основа на фамилни имена, непряко получават голям набор от данни във връзка с 20 000 субекта на данни. Масивът от данни обаче е събран преди 50 години, не е актуализиран оттогава и не съдържа никакви данни за връзка. Като се има предвид размерът на базата данни, и по-специално актуалността на данните, за изследователите би представлявало несъразмерно големи усилия да се опитат да проследят субектите на данни поотделно, за да им предоставят информацията по член 14.

64. Когато администраторът желае да се позове на изключението по член 14, параграф 5, буква б) въз основа на това, че предоставянето на информацията изисква несъразмерно големи усилия, той следва да претегли съществуващите интереси, за да оцени изискваните усилия от него за предоставяне на информация на субекта на данни спрямо въздействието и последиците върху субекта на данни, ако не са му предоставили информацията. Оценката следва да се документира от администратора в съответствие със задълженията му за отчетност. В такъв случай, както е уточнено в член 14, параграф 5, буква б), администраторът трябва да вземе подходящи мерки за защита на правата, свободите и легитимните интереси на субекта на данните. Това важи еднакво за случаите, в които администраторът прецени, че предоставянето на информацията се оказва невъзможно или съществува вероятност да направи невъзможно или сериозно да затрудни постигането на целите на обработването на данни. Подходяща мярка, която администраторите винаги трябва да вземат, е да предоставят публичен достъп до информацията, както е посочено в член 14,

параграф 5, буква б). Администраторът може да го направи по редица начини, например като публикува информацията на своя уебсайт или чрез активна реклама на информацията във вестник или на плакати в помещенията си. Другите подходящи мерки, в допълнение към предоставянето на публичен достъп до информацията, зависят от обстоятелствата при обработването на данни, но могат да включват: извършване на оценка на въздействието върху защитата на данните; прилагане на техники за псевдонимизация на данните; свеждане на събраните данни и на периода им на съхранение до минимум; и прилагане на подходящи технически и организационни мерки за осигуряване на високо равнище на сигурност. Освен това може да има случаи, в които администраторът обработва лични данни, при които не се изисква идентифициране на субекта на данни (например с псевдонимизирани данни). В такива случаи може да бъде приложим също член 11, параграф 1, тъй като той като гласи, че администраторът не е задължен да поддържа, да се сдобие или да обработи допълнителна информация, за да идентифицира субекта на данни с единствената цел да бъде спазен ОРЗД.

Сериозно затруднение при постигането на целите

65. Последният случай, обхванат от член 14, параграф 5, буква б), е когато е вероятно предоставянето на информацията на субекта на данни от администратора съгласно член 14, параграф 1 да направи невъзможно или сериозно да затрудни постигането на целите на обработването на данни. За да се позоват на това изключение, администраторите трябва да докажат, че самото предоставяне на информацията, установена в член 14, параграф 1, ще обезсили целите на обработването на данни. По-конкретно, позоваването на този аспект от член 14, параграф 5, буква б) предполага, че обработването на данни отговаря на всички принципи, установени в член 5, и най-важното, че при всички обстоятелства обработването на личните данни е добросъвестно и има правно основание.

Пример

Банка А подлежи на задължителното изискване съгласно законодателството за борба срещу изпирането на пари да докладва за подозрителна дейност във връзка със сметки, поддържани в нея, на съответния финансов правоприлагащ орган. Банка А получава информация от банка Б (в друга държава членка), че даден титуляр на сметка ѝ е дал указания да прехвърли пари в друга сметка, поддържана от банка А, което изглежда подозрително. Банка А прехвърля данните относно титуляра на сметката, както и относно подозрителните дейности, на съответния финансов правоприлагащ орган. Съгласно въпросното законодателство за борба срещу изпирането на пари е престъпление предоставящата данни банка да предупреди титуляра на сметката, че може да бъде обект на регулаторни разследвания. В този случай се прилага член 14, параграф 5, буква б), защото предоставянето на субекта на данни (титуляра на сметката в банка А) на информацията по член 14 относно обработването на личните данни на титуляра на сметката, получени от банка Б,

сериозно затруднява постигането на целите на законодателството, което включва предотвратяване на предупреждаването. Въпреки това при откриването на сметка следва да се предостави обща информация на всички титуляри на сметки в банка А, че техните лични данни могат да бъдат обработвани за целите на борбата срещу изпирането на пари.

Получаването или разкриването е изрично разрешено от правото

66. Член 14, параграф 5, буква в) предвижда отменяне на изискванията относно информацията в член 14, параграфи 1, 2 и 4, доколкото получаването или разкриването на лични данни *„е изрично разрешено от правото на Съюза или правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора“*. Това освобождаване е обвързано с условие въпросното право да предвижда *„подходящи мерки за защита на легитимните интереси на субекта на данните“*. Това право трябва да е директно насочено към администратора и въпросното получаване или разкриване следва да бъде задължително за администратора. Съответно администраторът трябва да е в състояние да докаже по какъв начин въпросното право се прилага за него и го задължава да получи или разкрие въпросните лични данни. Докато правото на Съюза или правото на държавата членка трябва да формулира нормите по такъв начин, че в него да се предвиждат *„подходящи мерки за защита на легитимните интереси на субекта на данните“*, задължение на администратора е да гарантира (и да е в състояние да докаже), че начинът, по който той получава или разкрива лични данни, е в съответствие с тези мерки. Освен това администраторът следва да поясни на субектите на данни, че получава или разкрива лични данни в съответствие с въпросното право, освен ако не съществува правна забрана, която не му позволява да го направи. Това съответства на съображение 41 от ОРЗД, което гласи, че правното основание или законодателната мярка следва да бъдат ясни и точни и прилагането им следва да бъде предвидимо за лицата, за които се прилагат, в съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека. Член 14, параграф 5, буква в) обаче не се прилага, когато администраторът е задължен да получава данни *директно от субекта на данни*, като в този случай се прилага член 13. В този случай единственото изключение съгласно ОРЗД, което освобождава администратора от предоставяне на информация на субекта на данни относно обработването, е съгласно член 13, параграф 4 (т.е. когато и доколкото субектът на данните вече разполага с информацията). Както е посочено по-долу в точка 68 обаче, на национално равнище държавите членки също могат да приемат нормативни актове в съответствие с член 23 за допълнителни специфични ограничения на правото на прозрачност съгласно член 12 и на информацията съгласно членове 13 и 14.

Пример

Данъчната администрация подлежи на задължителното изискване съгласно националното право да получава информация относно възнагражденията на служителите от техните работодатели. Личните данни не са получени от субектите на данни и поради това данъчната администрация подлежи на изискванията по

член 14. Тъй като получаването на личните данни от данъчната администрация от работодателите е изрично разрешено със закон, в този случай изискванията относно информацията по член 14 не се прилагат за данъчната администрация.

Поверителност по силата на задължението за опазване на професионална тайна

67. Член 14, параграф 5, буква г) предвижда освобождаване от изискването относно информацията за администраторите, когато личните данни *„трябва да останат поверителни при спазване на задължение за опазване на професионална тайна, което се урежда от правото на Съюза или право на държава членка, включително законово задължение за поверителност“*. Когато администраторът желае да се позове на това освобождаване, той трябва да е в състояние да докаже, че е установил по подходящ начин освобождаването, и да покаже как задължението за опазване на професионална тайна е директно насочено към администратора, така че да се прилага забрана за администратора да предоставя на субекта на данни цялата информация, установена в член 14, параграфи 1, 2 и 4.

Пример

Практикуващият лекар (администратор) е задължен да опазва професионалната тайна във връзка с медицинската информация относно пациентите си. Пациентът (по отношение на когото се прилага задължението за опазване на професионална тайна) предоставя на практикуващия лекар информация относно здравето си във връзка с генетични заболявания, които някои негови близки роднини също имат. Пациентът също така предоставя на практикуващия лекар някои лични данни на роднините си (субекти на данни), които имат същото заболяване. Не е необходимо практикуващият лекар да предоставя на тези роднини информация по член 14, тъй като освобождаването по член 14, параграф 5, буква г) се прилага. Ако практикуващият лекар предостави на роднините информацията по член 14, задължението за опазване на професионална тайна, което той има към пациента си, ще бъде нарушено.

Ограничения на правата на субекта на данни

68. В член 23 се предвижда държавите членки (или ЕС) да приемат допълнителни законодателни мерки за ограничаване на обхвата на правата на субекта на данни във връзка с прозрачността и материалните права на субекта на данни⁵⁵, когато тези мерки са съобразени със същността на основните права и свободи и са необходими и пропорционални с цел да се гарантират една или повече от десетте цели, установени в член 23, параграф 1, букви а) до й). Когато тези национални мерки намаляват конкретните права на субекта на данни или общите задължения за прозрачност, които иначе се прилагат

⁵⁵ Както е установено в членове 12 — 22 и в член 34, както и в член 5, доколкото неговите разпоредби съответстват на правата и задълженията, предвидени в членове 12 — 22.

спрямо администраторите съгласно ОРЗД, администраторите следва да са в състояние да докажат по какъв начин националните разпоредби се прилагат спрямо тях. Както е установено в член 23, параграф 2, буква з), законодателните мерки трябва да предоставят правото на субектите на данни да бъдат информирани за ограничаването на техните права, освен ако това информиране би било в разрез с целта на ограничаването. В съответствие с това и съгласно принципа на добросъвестност, администраторът следва също така да информира субектите на данни, че се позовават на (или ще се позоват в случай че се упражнява конкретно право на субекта на данни) тази *национална законодателна мярка* за упражняването на правата на субектите на данни или за задължението за прозрачност, освен ако това би било в разрез с целта на ограничаването. В този смисъл, за да се постигне прозрачност, е необходимо администраторите да предоставят на субектите на данни подходяща предварителна информация за техните права и всички конкретни възражения срещу тези права, на които администраторът може да се позове, така че субектът на данни да не бъде изненадан от предполагаемото ограничаване на конкретното право, когато на по-късен етап опита да го упражни срещу администратора. Във връзка с псевдонимизацията и свеждането на данните до минимум и доколкото администраторите възнамеряват да се позоват на член 11 от ОРЗД, Работната група по член 29 преди това е потвърдила в Становище 03/2017⁵⁶, че член 11 от ОРЗД следва да се тълкува като начин за прилагане на действително свеждане до минимум на данните, без да се възпрепятства упражняването на правата от страна на субектите на данните и че трябва да се осигури възможност за упражняването на тези права с помощта на допълнителна информация, предоставена от субекта на данните.

69. Освен това в член 85 е предвидено изискване държавите членки да съгласуват със закон правото на защита на личните данни с правото на свобода на изразяване и информация. За целта е необходимо, наред с други неща, държавите членки да предвиждат подходящи освобождавания или дерогации от определени разпоредби на ОРЗД (включително от изискванията за прозрачност съгласно членове 12 — 14) за обработването, извършвано за журналистически цели и за целите на академичното, художественото или литературното изразяване, ако те са необходими за съгласуване на двете права.

Прозрачност и нарушения на сигурността на личните данни

70. Работната група по член 29 е разработила отделни Насоки за уведомяване за нарушения на сигурността на личните данни⁵⁷, но за целите на настоящите насоки задълженията на администратора във връзка със съобщаването на субекта на данните за нарушения на сигурността на личните данни трябва да бъдат изцяло съобразени с изискванията за прозрачност, установени в член 12⁵⁸. Съобщаването за нарушение на

⁵⁶ Становище 03/2017 относно обработването на лични данни в контекста на съвместните интелигентни транспортни системи (СИТС) — вж. точка 4, подточка 2.

⁵⁷ Guidelines on Personal data breach notification under Regulation 2016/679, WP 250 (Насоки за уведомяване за нарушение на сигурността на личните данни съгласно Регламент 2016/679, WP 250)

⁵⁸ Това е посочено ясно в член 12, параграф 1, където специално се посочва „...всякаква комуникация по членове 15—22 **и член 34**, която се отнася до обработването, на субекта на данните...” [подчертаването е добавено].

сигурността на личните данни трябва да отговаря на същите изисквания, описани подробно по-горе (по-специално за използването на ясен и прост език), които се прилагат за всяка друга комуникация със субекта на данни по отношение на неговите права или отнасяща се до предаването на информация съгласно членове 13 и 14.

Приложение

Информация, която трябва да бъде предоставена на субекта на данни в съответствие с член 13 или член 14

Вид на изискваната информация	Съответен член (ако личните данни се събират директно от субекта на данни)	Съответен член (ако личните данни не се събират от субекта на данни)	Коментари на Работната група по член 29 относно изискването за предоставяне на информация
Данните, които идентифицират администратора и координатите за връзка с него и, когато е приложимо, тези на неговия представител ⁵⁹	Член 13, параграф 1, буква а)	Член 14, параграф 1, буква а)	Тази информация следва да позволява лесното идентифициране на администратора и е препоръчително да позволява различни форми на комуникация с него (например телефонен номер, адрес на електронна поща, пощенски адрес и др.).
Координатите за връзка на длъжностното лице по защита на данните, когато е приложимо	Член 13, параграф 1, буква б)	Член 14, параграф 1, буква б)	Вж. Насоките на Работната група по член 29 относно длъжностните лица по защита на данните ⁶⁰
Целите и правното основание за обработването	Член 13, параграф 1, буква в)	Член 14, параграф 1, буква в)	В допълнение към определянето на целите на обработването, за които са предназначени личните данни, трябва да се уточни съответното правно основание по член 6, което се

⁵⁹ Както е определено в разпоредбата на член 4, параграф 17 от ОРЗД (и упоменато в съображение 80), „представител“ означава физическо или юридическо лице, установено в Съюза, което, назначено от администратора или обработващия лични данни в писмена форма съгласно член 27, представлява администратора или обработващия лични данни във връзка със съответните им задължения по ОРЗД. Това задължение се прилага, когато, в съответствие с член 3, параграф 2 администраторът или обработващият лични данни не е установен в ЕС, но обработва личните данни на субекти на данни, които се намират в ЕС, и обработването е във връзка с предлагането на стоки или услуги или с наблюдение поведението на субекти на данни в ЕС.

⁶⁰ Guidelines on Data Protection Officers (Насоки относно длъжностните лица по защита на данните), WP243 rev.01, последно преработени и приети на 5 април 2017 г.

			<p>използва. При специални категории лични данни следва да се уточни съответната разпоредба на член 9 (и, когато е уместно, приложимото законодателство на Съюза или на държавата членка, съгласно което се обработват данните). Когато в съответствие с член 10 се обработват лични данни, свързани с присъди и нарушения или със свързаните с тях мерки за сигурност, въз основа на член 6, параграф 1, когато е приложимо, следва да се уточни съответното законодателство на Съюза или на държавата членка, съгласно което се извършва обработването.</p>
<p>Когато правното основание за обработването са легитимни интереси (член 6, параграф 1, буква е), легитимните интереси на администратора или на трета страна</p>	<p>Член 13, параграф 1, буква г)</p>	<p>Член 14, параграф 2, буква б)</p>	<p>В полза на субекта на данните трябва да се установи въпросният конкретен интерес. Като най-добра практика администраторът може също така да предостави на субекта на данни информацията от <i>сравнителния тест</i>, който трябва да бъде проведен преди всяко събиране на личните данни на субектите на данни, за да може като правно основание за обработването им да се използва член 6, параграф 1, буква е). За да се избегне информационна умора, тази информация може да бъде включена в многопластова декларация/съобщение за поверителност (вж. точка 35). Във всеки случай, позицията</p>

			на Работната група по член 29 е, че в информацията за субекта на данните трябва ясно да се посочва, че при поискване може да му бъде предоставена информация относно сравнителния тест. Това е от съществено значение, за да се осигури действителна прозрачност, когато субектите на данни имат съмнения дали сравнителният тест е бил извършен добросъвестно или желаят да подадат жалба до надзорен орган.
Съответните категории лични данни	Не се изисква	Член 14, параграф 1, буква г)	Тази информация се изисква при сценарий, предвиден в член 14, тъй като личните данни не са получени от субекта на данните и по тази причина той не е наясно какви категории от неговите лични данни е получил администраторът.
Получателите ⁶¹ (или категориите получатели) на личните данни	Член 13, параграф 1, буква д)	Член 14, параграф 1, буква д)	Понятието „получател“ е определено в член 4, параграф 9 като <i>„физическо или юридическо лице, публичен орган, агенция или друга структура, пред която се разкриват личните данни, независимо дали е трета страна, или не“</i> [подчертаването е добавено]. Следователно не е необходимо получателят да бъде трета страна. Ето защо понятието „получател“ обхваща други администратори, съвместни администратори и

⁶¹ Както е определено в член 4, параграф 9 от ОРЗД и е посочено в съображение 31.

			<p>обработващи лични данни, на които са прехвърлени или разкрити данните, и в допълнение към информацията за получатели — трети страни, трябва да се предоставя информация и за такива получатели.</p> <p>Трябва да се предоставят действителните получатели на личните данни (техните имена) или категориите получатели. В съответствие с принципа на добросъвестност администраторите трябва да предоставят информацията относно получателите, която е най-съществена за субектите на данни. На практика това обикновено са имената на получателите, така че субектите на данни да знаят кой точно разполага с техните лични данни. Ако администраторите изберат да предоставят категориите получатели, информацията следва да бъде възможно най-конкретна, като се посочат видът получател (например като се уточни неговата дейност), отрасълът, секторът и подсекторът, както и местонахождението на получателите.</p>
<p>Подробна информация относно предаването на данни на трети държави, фактът, че това се прави, както и данни относно приложимите гаранции⁶² (включително наличието</p>	<p>Член 13, параграф 1, буква е)</p>	<p>Член 14, параграф 1, буква е)</p>	<p>Следва да се уточни съответният член от ОРЗД, който позволява предаването на данни и съответния механизъм (например решение относно адекватното ниво на защита съгласно</p>

⁶² Както е посочено в член 46, параграфи 2 и 3.

<p>или отсъствието на решение на Комисията относно адекватното ниво на защита⁶³) и средствата за получаване на копие от тях или на информация къде са налични.</p>			<p>член 45/задължителни фирмени правила съгласно член 47/стандартни клаузи за защита на данните съгласно член 46, параграф 2/дерогации и гаранции съгласно член 49 и т.н.). Следва да се предостави също информация за това къде и как може да бъде прегледана или получена съответната документация, например чрез осигуряване на препратка към използвания механизъм. В съответствие с принципа на добросъвестност предоставената информация относно предаването на данни на трети държави следва да бъде възможно най-съществена за субектите на данни; това обикновено означава, че ще бъдат посочени третите държави.</p>
<p>Периодът на съхранение (или, ако не може да се посочи, използваните критерии за определяне на този период)</p>	<p>Член 13, параграф 2, буква а)</p>	<p>Член 14, параграф 2, буква а)</p>	<p>Това е свързано с изискването за свеждане на данните до минимум по член 5, параграф 1, буква в) и изискването за ограничение на съхранението по член 5, параграф 1, буква д).</p> <p>Периодът на съхранение (или критериите за определянето му) може да бъде продиктуван от фактори като законовите изисквания или отрасловите насоки, но следва да бъде формулиран по начин, който позволява на субекта на данни да прецени въз основа на собствената си ситуация какъв ще бъде периодът на</p>

⁶³ В съответствие с член 45

			съхранение за конкретните данни/цели. Не е достатъчно администраторът да посочи в общ смисъл, че личните данни ще се съхраняват толкова дълго, колкото е необходимо за законосъобразните цели на обработването. Когато е уместно, следва да се посочат различните периоди на съхранение за различните категории лични данни и/или различните цели на обработването, включително, когато е целесъобразно, периодите на архивиране.
<p>Правата на субекта на данни на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • достъп; • коригиране; • изтриване; • ограничаване на обработването; • възражение срещу обработването; и • преносимост на данните. 	Член 13, параграф 2, буква б)	Член 14, параграф 2, буква в)	<p>Информацията следва да бъде специално съобразена със сценария на обработване и да съдържа резюме на това какво включва съответното право и как субектът на данните може да предприеме действия за упражняването му, както и всички ограничения на правото (вж. точка 68 по-горе).</p> <p>По-специално, правото на възражение срещу обработване на лични данни трябва изрично да бъде посочено на вниманието на субекта на данните най-късно при осъществяване на първия контакт с него и трябва да бъде представено ясно и отделно от цялата останала информация⁶⁴.</p> <p>По отношение на правото на преносимост на данните вж. Насоките на Работната група</p>

⁶⁴ Член 21, параграф 4 и съображение 70 (което се прилага при директен маркетинг)

			по член 29 относно правото на преносимост на данните ⁶⁵ .
Когато обработването се извършва въз основа на съгласие (или изрично съгласие), правото на оттегляне на съгласието по всяко време	Член 13, параграф 2, буква в)	Член 14, параграф 2, буква г)	Тази информация следва да включва възможните начини за оттегляне на съгласието, като се има предвид, че за субекта на данните оттеглянето на съгласие трябва да бъде също толкова лесно, колкото и даването му ⁶⁶ .
Правото на жалба до надзорен орган	Член 13, параграф 2, буква г)	Член 14, параграф 2, буква д)	Тази информация следва да обяснява, че в съответствие с член 77 всеки субект на данни има право да подаде жалба до надзорен орган, по-специално в държавата членка на обичайно местопребиваване, място на работа или място на предполагаемото нарушение на ОРЗД.
Дали предоставянето на лични данни е задължително или договорно изискване, или е необходимо за сключването на договор, и дали съществува задължение за предоставяне на личните данни и евентуалните последствия, ако тези данни не бъдат предоставени.	Член 13, параграф 2, буква д)	Не се изисква	Например в контекста на трудово правоотношение предоставянето на определена информация на настоящ или бъдещ работодател може да бъде договорно изискване. В онлайн формулярите следва ясно да е указано кои полета са „задължителни“, кои не са и какви ще бъдат последствията, ако не бъдат попълнени задължителните полета.
Източникът на личните данни и, ако е приложимо, дали данните са от публично достъпен източник	Не се изисква	Член 14, параграф 2, буква е)	Следва да се посочи конкретният източник на информацията, освен ако това не е възможно — вж. допълнителни насоки в

⁶⁵ Guidelines on the right to data portability (Насоки относно правото на преносимост на данните), WP 242 rev.01, последно преработени и приети на 5 април 2017 г.

⁶⁶ Член 7, параграф 3

			точка 60. Ако не се посочва името на конкретния източник, предоставената информация следва да включва: характера на източника (т.е. публични/частни източници) както и видовете организации/отрасли/сектори.
Съществуването на автоматизирано вземане на решения, включително профилиране, и ако е приложимо, съществена информация относно използваната логика, както и значението и предвидените последици от това обработване за субекта на данните	Член 13, параграф 2, буква е)	Член 13, параграф 2, буква ж)	Вж. Насоките на Работната група по член 29 относно автоматизираното вземане на индивидуални решения и профилирането ⁶⁷ .

⁶⁷ Насоки относно автоматизираното вземане на индивидуални решения и профилирането за целите на Регламент 2016/679, WP 251.